

UJ KELET FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון

3.50 SEKEL (értékelt adóval) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1981. JANUÁR 23., PÉNTEK 9891. sz.

SÁRON LEGUJABB TERVE:

Kormánytelkek - magánvállalkozóknak ((zöld vonalon)) tuli építkezésért

A tervezet kipattantása nagy közéleti felzúdulást váltott ki

A rádió tegnap szenzációszámú hírt közölt, amely szerint Ariel Saron földművelésügyi miniszter tervet dolgozott ki, amelynek lényege, hogy a kormánykörökhöz közelálló nagy építkezési vállalkozók ingyen telkeket kapnának az államtól építkezési célokra az ország központi részében, ha ennek ellenében hajlandók lesznek gyorsított ütemű építkezést folytatni a judeai és somroni településeken.

A hír országos zörgetést váltott ki, különösen amikor kitudódott, az ügyleteket olyan tőkészekkel akarják megkötni, akik a jelenlegi kormányval rendkívül jó kapcsolatot tartanak fenn: Jakov Meridor, az ismert nagytőkések és Aharon Rubinstein, az ország egyik legnagyobb építkezési vállalkozója.

A Munkapárt tegnap közleményt bocsátott ki, amelyben leszögezi, hogy a Likud-kormány, alkonva napjainban a nemzet tulajdonát képező földet spekulánsoknak adja, ahelyett, hogy azt ifjú párok és szégyensorsú családok rendelkezésére bocsátaná, jöjjön megígérte, hogy igyekezni fog javítani a rész-

zók? Milyen kritériumok alapján döntött így a földművelésügyi miniszter? — vetette fel a kérdést.

Száadja Márciano képviselő és néhány támogatója tüntetést rendezett a sükunigyi minisztérium jeruzsálemi hivatala előtt, és jelképesen egy hordónyi földet öntött ki, amelyre táblát helyeztek a következő szöveggel: „A nemzet földjét nem lehet a Gus Emunimnak ajándékozni”.

A sükunigyi minisztérium szóvivője tegnap azt mondta, hogy a minisztériumban semmit sem tudnak a tervről. Hozzáfüzte, hogy a földművelésügyi miniszter kabinetjéhez intézett kérdésére azt a választ kapták, hogy „csupán elgondolásokról van szó a jelen stádiumban”...

LEMONDOTT A PÉNZÜGYI ÁLLAMTITKÁR

Jakov Neeman pénzügyi államtitkár, aki Jigál Hurwitz személyi bizalmasa volt, tegnap benyújtotta lemondását Joram Ari dornak, az új pénzügyminiszternek. Neeman „személyi okokkal” indokolta lemondását és jökvánóságait tolmácsolta Ari dornak, valamint a leendő államtitkárnak.

* A Makkábi Tel Aviv kosárlabda csapata tegnap este Szarajevóban szenzációszámú mérkőzést aratott a jugoszláv bajnok Boszna Szarajevó felett, jöjjönhet mindkét bíró (osztrák és lengyel) erősen „nyomta” az izraeli csapatot. A mérkőzés legjobb embere Williams volt.

ZAMIR KÜLÖN ENGEDÉLYÉVEL

Szabadságra Izraelbe érkezett Dávid Hálévi

Dávid Hálévi újságíró, a Time és a Washington Star tudósítója, a kormány jogtanácsosa engedélyével néhány napi szabadságra Izraelbe érkezett.

Hálévi volt az, aki néhány hónappal ezelőtt azt a hírt publikálta, hogy Begin miniszterelnök utasította a biztonsági szolgálat főnökét, hogy függessze fel a vizsgálatot a nyugati-partvidéki polgármesterek ellen elkövetett merényletek ügyében.

A hírből Hálévi közzétette, az izraeli tilalom ellenére, Avrahám Áchituv, a biztonsági szolgálat — időközben nyugatomba vonult — főnökének nevét.

A közlemény nyomában a kormány jogtanácsosa elhatározta, hogy lépéseket tesz Hálévi ellen. Dávid Hálévi — aki egyébként a Cánhál tartalékos alezredese — az inkriminált közlemény óta nem járt Izraelben.

Hálévi megérkezése után nem volt hajlandó válaszolni az ügyvel kapcsolatos kérdésekre. — Ugy tudják azonban, hogy néhány nap múlva visszatér Washingtonba, hogy folytassa működését a Washington Star-nál.

MÁRCIUS 10-ÉN UJ KELET IRODALMI - ÉS MŰVÉSZETI JERUZSÁLEMBEN, A BÉT HÁÁMBAN

GISCARD FOGADTA PERESZT

A francia államelnök másfél órán át tárgyalt az izraeli ellenzék vezetőjével

Párizs. (LT, KJ). — Valéry Giscard d'Estaing francia államelnök tegnap délelőtt az Elysée-palotában másfél óráig kihallgatáson fogadta Simon Peresz képviselőt, az izraeli Munkapárt elnökét és az ellenzék vezérét.

Politikai megfigyelők nagy fontosságot tulajdonítanak annak a ténynek, hogy a megbeszélés így hosszúra nyúlt, mert Giscard általában nem tárgyal ilyen hosszasan külföldi politikusokkal, és különösképpen nem ellenzékiekkel. Azt is hangsúlyozták ezek a megfigyelők, hogy a konkrét esetben nem volt szűkség tolmácsra, mert Peresz folyékonyan beszél franciául és így a két államférfi 90 perc leforgása alatt igen nagyterjedésű témakört tárgyalhatott le.

Külszavargótt hírek szerint, Peresznek alkalmát adódott, hogy a francia államelnök előtt részletesen ismertesse pártja felfogását az időszerű közelkeleti-politikai kérdésekben és — Giscard kifejezett kérésére — részletekbe is bocsátkozzon. Izraeli tényezők annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy a megbeszélés eredményeképpen javulás várható Izrael és Franciaország kapcsolataiban, — különösképpen abban az esetben, ha Peresz lesz Izrael következő kormányelnöke.

Hangsúlyozandó, hogy Valéry Giscard d'Estaing négyszemközt kihallgatáson fogadta Pereszt, noha dr. Méir Rozén, párizsi

GISCARD Javulás? ...

nagyköveteink is elkísérte az Elysée-palotába. Végül azonban a nagykövet az előszobában maradt.

Simon Peresz a kihallgatás befejeztével csak néhány általános megjegyzést tett a közélettel kapcsolatban.

Izrael tiltakozott Bonnál a szauidai tankszállítások ügyében

Sámir külügyminiszter magához kérte Schütz nagykövetet

Izrael tegnap hivatalosan tiltakozott a nyugatnémet kormánytól Bonnál a tervével kapcsolatban, hogy ultramodern, Leopard-típusú tankokat szállít Szaudiának. Jicchák Sámir külügyminiszter jeruzsálemi hivatalába kérette Klaus Schütz nyugatnémet nagykövetet és közölte vele, hogy a nyugatnémet kormány, illetve külügyminiszter által eddig nyújtott magyarázatok ebben az ügyben nem kielégítőek.

A külügyminiszter hangsúlyozta a nagykövet előtt, hogy Izrael igen súlyosan itéli meg azt a lehetőséget, hogy Nyugat-Németország korszerű fegyvert szállítson Szaudiának. „Hogyan képzelhető el, hogy német gyártmányú fegyver avatkozzék a közelkeleti viszályba és veszélyeztesse a zsidó állam biztonságát?” — vetette fel a kérdést Sámir külügyminiszter, aki hangsúlyozta, hogy Izrael ebben az ügyben nemrégiben már megkereséssel fordult Hans Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszterhez, ennek válasza azonban nem voltak kielégítőek. Ezzel kapcsolatban Sámir rámutatott a hivatalos szauidai szövegek szélsőséges Izrael-ellenes

nyilatkozataira is, amelyek arra utalnak, hogy Szaudia politikai vonalvezetése a mérsékletességnek homlokegyenest az ellenkezője és ez az ország nemrégiben felújította az általa többször hangoztatott felhívást „dzsihádra, Izrael elleni „szent háborúra”. Legutóbb szerdán tett ilyen kijelentést szauidai személyiség.

A külügyminiszter hangsúlyozta a nagykövet előtt, hogy Izrael igen súlyosan itéli meg azt a lehetőséget, hogy Nyugat-Németország korszerű fegyvert szállítson Szaudiának. „Hogyan képzelhető el, hogy német gyártmányú fegyver avatkozzék a közelkeleti viszályba és veszélyeztesse a zsidó állam biztonságát?” — vetette fel a kérdést Sámir külügyminiszter, aki hangsúlyozta, hogy Izrael ebben az ügyben nemrégiben már megkereséssel fordult Hans Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszterhez, ennek válasza azonban nem voltak kielégítőek. Ezzel kapcsolatban Sámir rámutatott a hivatalos szauidai szövegek szélsőséges Izrael-ellenes

A tel-avivi HADASH könyvtárban Passuth László, Szilvási Lajos, Berkesi András, Örkény István, Jókai Anna és más magyar írók, valamint a világirodalom remekei közül válogathat.

A „RA-RE”-sorozat érdekessé, izgalmas könyvei Önt is érdeklik! Tel-Aviv, Nesz Cioná u. 4. tel: 659-684.

a megbeszélést, de világos célzást tett arra, hogy az álláspontok részletes kifejtése ellenére, továbbra is néhány alapvető felfogás-különbség áll fenn a két állam között a közelkeleti probléma megoldási módszereinek kérdésében.

Hozzáfüzte még a Munkapárt elnöke, hogy Franciaország szeretné, ha Izrael megvázolná az álláspontját bizonyos alapvető kérdésekben, mint például a terrrorszervezetek bevonása a rendezést célzó tárgyalásokba, ebben az ügyben azonban semmilyen izraeli kormány nem tehet engedményeket.

Peresz elmagyarázta a továbbiakban, hogy a PFSZ márcsak a belső egység hiánya, valamint ismert „alapokmánya” miatt sem lehet tárgyalópartner, mert ez az alapokmány tagadja Izrael létjogosultságát.

JÓVÁHAGYTA HAIG KINEVEZÉSÉT

Washington (—). — A Kongresszus plénuma jóváhagyta Alexander Haig tábornok hadügyminiszteri kinevezését.

Miután Harold Saunders múlt hét végén lemondott, a Közelkelet ügyeivel ideiglenesen helyettesítte, Peter Constable foglalkozik.

VALIK A KENNEDY-HÁZASPÁR

Washington (UPI). — Edward Kennedy szenátor és felesége, Joan bejelentették, hogy 22 év házasság után válnak. Joan továbbra is Bostonban marad, — Kennedy pedig a Virginia államban lévő McLeanba költözik. A Kennedy házaspár 1958-ban kötött házasságot és három gyermeke van: a 20 éves Kara, a 19 éves Edward és a 13 éves Patrick.

Drámai fordulat várható a Ráchel Heller gyilkosság ügyében

Egy volt rendőrtiszt szerint Amosz Báránest ártatlanul ítélték el — Felülvizsgálják a nyomozás egyes részleteit

Lehetséges, hogy drámai fordulat következik be Amosz Báránest ügyében, akit öt évvel ezelőtt életfogytiglanra ítélték Ráchel Heller katonalány meggyilkolása miatt.

Báránest, aki jelenleg 36 éves, rendőrségi vallomása alapján ítélték el, holott a bíróságon azt mondta, hogy ezt a vallomást kényszerítő eszközök hatása alatt tette. — Ezt mind a mai napig fenntartja.

Árje Iván országos rendőrfőkapitány megbízta Slomo Gál rendőrezredest, hogy vizsgálja felül a nyomozás egyes részleteit ebben az ügyben.

Ez az intézkedés a kormány jogtanácsosa tudtával történt. Az említett lépésekre az adott okot, hogy Ezra Goldberg, volt rendőrtiszt, aki jelenleg a chederaai városi bizottság elnök-helyettese, több beadvánnyal fordult az igazságügyminisztériumhoz, melyben azt hangoztatja, hogy újabb adatok vannak birtokában, amelyek annak idején nem álltak a törvényszék rendelkezésére, s melyek bizonyítják, hogy Báránest ártatlan.

Ráchel Heller holttestét 1974 októberében találták meg Készária közelében. Először — minél emlékeztető — az áldozat barátját, Joram Bichonszkit vádolták a gyilkossággal és 45 nap vizsgálat után engedték szabadságra, miután bebizonyosodott ártatlansága.

Amosz Báránest Saul Marcus rendőralezredest által vezetett nyomozócsoport tartóztatta le, és Báránest beismerő vallomást tett.

A terrorisák meggyilkolták még egy UNO-katonát Terroristák Dél-Libanonban meggyilkoltak egy UNO-katonát, aki a Fidszi-szigeti egységhez tartozott. Ezt megelőzőleg, mint jelentették, a terroristák három szenezáli és egy fidszi UNO-katonát gyilkoltak meg.

Dél-Libanonban egyre inkább növekszik a feszültség a terroristák és az UNIFIL egységek között. — Az UNIFIL szóvivője igyekszik eltitkolni a feszültséggel kapcsolatos információkat,

A SZEZONVÉGI KIARUSÍTÁS FOLYTATÓDIK „MODEL POPOVICI” NŐI KOSZTUM, KABÁT ÉS BLEZER ELŐÁLLÍTÓNAL ENGEDMÉNYEK 40%-IG!!! T.A., Allenby 53 (I. em.), tel. 284779, d.e. 9-13 és 15.30-18

LIKVID

EGY ANYA JAJKIÁLTÁSA

Írta: RÖSSEL MORDECHAJ

A hithű zsidóságban belül sok a világnézeti ellentét. Nemcsak a Neutrój Kárta szélsőségére gondolok, hanem azokra is, akik látszatra mérsékelték. Mert az utóbbi évek során a felfogásbeli különbség felülte fejt a nemzeti alapon álló vallásos zsidóság körében is.

A nemzeti-vallásos zsidóság nevelő munkájának egyik legszebb hajléka, a Bné Ákiva ifjúsági mozgalom. Ez az ifjúság teremtette meg a vallásos telepítési mozgalmat, a kibucokat és a mosávokat. Neveltek közül olyan neves tudósok, rabbik és polgárok ezrei kerültek ki, akik a Tan és Munka szellemében élnek és nevelnek nemzedékeket.

A hatnapos háborút követő

években sajnálatos változás állt be a Bné Ákiva egyes köreiben. Szélsőséges vallási jelleget próbálnak kölcsönözni annak és a fiatal neveltekkel elfelejtették némelykor, hogy semmi sem áll távolabb ettől a mozgalomtól, mint a vallási vagy nemzeti szélsőség. Miután a mozgalomban abszolút értékű viszonyulnak a Tóra-tanuláshoz, amely nélkül az elmerülés veszélye fenyegetheti népünket, létrehozták az úgynevezett „Jesivát Heszder” nevű intézményt. Ez abban különbözik az ismert jesiváktól, hogy tanulóinak lehetővé teszi egybekapcsolni a katonai szolgálatot a Tóra-tanulással. A szolgálat időtartama nem három év, mint rendszeren, hanem öt esz-

dő, mert időnként abbahagyják a katonáskodást, hogy tanulhassanak. Ez a megoldás a lehető legkonstruktívabb, mert módot nyújt a vallási és nemzeti kötelességek kiegyensúlyozott teljesítésére. Ezek az úgynevezett „heszder”-es katonák hadseregünk legjobb elemei közé tartoznak, és a parancsnokok — a valóságban is — szuperlatívuszokban beszélnek róluk.

Evek óta észrevehető, hogy egyes vallásos körökben nem nézik jószemmel a jesivában való tanulást, és a formáját, hanem inkább a Bné Ákiva nevelőjeire, hogy a „heszder” helyett menjenek olyan Tóra-főiskolákba, ahol mentesítve vannak teljesen a katonai szolgálat alól,

és minden idejüket a tanulásra fordíthatják. Szülők, akik életutatót látnak a Tóra v'Ávodá elvében, nem nézik jószemmel gyermekeik ilyen való befolyásolását, de tehetetlenek a nevelők hatásával szemben.

Hetekkel ezelőtt történt: egy B.Á.-nevelt édesanya elkészített hangul levélben fordult a mozgalom főtáborához és többek között a következőket írta:

„Fiam a mozgalomban nevelkedett, jesivájában tanult és bevonulása előtt egyes rabbik hatása alatt elhatározta, hogy nem megy „Heszder” jesivába, sem pedig a Náchálba, hanem a netivoti jesivában folytatja tanulmányait. Meggyőzték arról, hogy csak a Tóra-tanulás a helyes út, nem pedig a Tóra és Munka egybekapcsolása, ahogyan mi, szülők szerettük volna. „Fiunk már két éve ül Netivotban, nem is gondol a katonáskodásra.”

Az anya még elmondja levelében, hogy szélsőséges, antionista elemek fértöztek be a jesivákba, és a szülők kívánsága ellenére, tőlük távol álló utra vezetik gyermekeiket.

A mozgalom titkára közölte a levelet, és közölte annak a körlevélnek a tartalmát is, amelyet a B.E. jesivák vezetőihez és kiképzőkhöz juttattak el. Ime néhány mondat a körlevélből:

„Azok a szülők, akik jesivájukba küldik fiaikat azt kívánják hogy a Tóra v'Ávodá szellemében nevelkedjenek. Ennek alapja pedig: azonosulás a nép ujjaszületési mozgalomával Erec Jisráelben, az ország szeretete. Ezzel szemben vannak nevelők, akik nem azonosítják magukat a fenti elvekkel és befolyásolják tanítványaikat, hogy olyan jesivákban tanuljanak, ahol szinte ellentzik a nemzeti-vallásos elvet. Ez a dolog, a szülők félrevezetésével azonos.”

Az eltelt hetek alatt egyetlen válasz vagy hozzászólás sem érkezett.

Nem kívánok állást foglalni a felvetett kérdésben, csupán ismertetni az érdeklődőkkel, hogy nagyon sok vallásos szülő elégedetlen a vallási szélsőséggel. Vagyis, a kérdés nem a vallásos emberek hozzáállása a katonai szolgálatot nem teljesítő fiatalokkal szemben, hanem elsősorban a nemzeti alapon álló vallásos zsidóság erkölcsi és lelkiismereti kérdése.

A vallástalan zsidóság, ha véleményét nyilvánít ebben a kérdésben, legtöbb esetben a gyűlölködés hangján szól, míg a vallásos táboron belül a fájdalom és tehetetlenség tudata jut kifejezésre.

Legalábbis ez tűnik ki a fenti két, nagyon komoly és súlyos hangul levélből.

KÖZÉLETI HIREK

A MAGYAR ZSIDÓ VILÁGSZÖVETSÉG FOGADÁSA JERUZSÁLEMBEN

A Magyar Zsidó Világszövetség elnöksége fogadást adott Jeruzsálemben, a Bné Brit központjában, a Zsidó Világkongresszus 7-ik ülészakára érkezett magyar-zsidó származású delegátusok tiszteletére.

A fogadáson résztvettek: Lowinger József, a Görögországi Zsidó Föderáció elnöke; dr. Ladislav Kadelburg, a Jugoszláv Zsidó Képviselet központi elnöke; dr. Eppler Erzsé, a Zsidó Világkongresszus londoni irodájának vezető munkatársa; dr. Farkas Ervin és Keller László, a Magyar Zsidó Világszövetség amerikai tagozata elnökségének tagjai és Zeév Benzur, a bécsi zsidó közélet vezető tagja.

A vendégeket Grünwald Dávid, a Bné Brit elnöke köszöntötte, majd Elkay Ábrahám tanár, a Bné Brit vezetőségének tagja, elnékelte és magyarázatokkal kommentálta Ávidgor Háméiri „Méal Piszgát Hár Hácofim” című versének megzenésített változatát, valamint a „Szól a kakas már” című dalt, a kállói rebenótáját.

A fogadás emelkedett hangulatban, meleg baráti légkörben folyt le.

● Mécó-Marmorstein József, a new-yorki Bné Cion szervezet nagyváradi páholyának díszelnöke a Zsidó Világkongresszus 7. ülészakára Jeruzsálemba érkezett.

● Vidor Imre festőművész adott elő Akkón, az Idősebbek klubja közönsége előtt a zsidó zenéről és zeneszerzőkről. Glückmann Irén, a klub elnöknője vezette be az előadót, Mann Magda és Mahler Regina volt a háziasszony.

● Kertész Lili előadóművésznő nagy sikerrel szerepelt a HOH jeruzsálemi szervezetében.

● Dr. Jesurun Eljáhu (Szabó Ödön) az egykori, izraeli földalatti mozgalmakról adott elő a Bné Brit tel avivi Nordau páholyában.

● A Bné Brit-rend tel avivi Nordau páholyában dr. Neeman Emil tartott előadást az ország gazdasági problémáiról. Mózes Dezső, a páholy elnöke mutatta be az előadót, levezetve az előadást követő vitát.

● Haifán, a HOH-ban sikeres irodalmi estet tartottak, amelynek központjában Naschitz Frigyes az „Öt világrész költészetéből” című műfordítás-kötete állt. Dr. Deutsch Ferenc bevezetője után Benedek Pál beszélt a műfordítás problémáiról és a

szervező tevékenységéről, majd Naschitz Frigyes adott elő. A közzelmben műsort adott az Amerika hangja című rádióadás a kötetéről. Csernus Ákos értékelte Naschitz Frigyes munkáját és Bán Tamás előadóművész szóltatta meg néhány műfordítását. A műsort hangszalagról leforgatták a közönségnek. Kelen Pál zongoraművész nagy sikerrel adott elő néhány zongoradarabot. Hammer Miriam, Boros Blanka, Guttman Fanci, Guttman Elvira, Schwartz Gizi és Rosenthal Kató volt a háziasszony, az estet Rosenthal Eliezer rendezte.

● A Memphis-i (Tennessee állam) The Commercial Appel című lap kéthasábos cikkben mutatta be Uri Schaeffert, a Sochnut slíachját, akinek tevékenységéről azt írja, hogy „nagyköveti színvonalu, amit csinál.” Uri Schaeffer a Wingate Intézet igazgatója és dr. Lauffer Dovnack, a HOH haifai szervezete díszelnökeinek veje.

● Gálos Edit kerémiaművésznő 14 tanítványa kiállítás rendezett Haifán. Pina Weiner megrendítéssel auschwitz mentől, Alex Szászover, Geula Samszoff, Kati Páldi, Dina Arje és Stefi Herenstaddt kompozíciói emelkedtek ki a tárlat anyagából.

SZEMÉLYI HIREK

● Jókivánságokkal vették körül a héten Galili G. Ervint, lapunk cfáti munkatársát és feleségét. Ábrahám fiuk örmaggyá történt előléptetése alkalmából.

● A család, a baráti kör tagjai és a tisztelők jókivánságokkal árasztották el Gál Samut, a HOH bát-jámi szervezetének elnökét és feleségét, Mancit, házasságkötésük 50. évfordulóján.

● Torontóban tartották meg Szmicha Izrael Dick esküvőjét Friedmann Eszterrel. A násznép és a távollévő barátok szeretettel gratuláltak a fiatal párnak és a vőlegény édesapjának, Fisl Dick Fischernek, aki hosszú évek óta az erdélyi Mizráchi szervezet vezetőségi tagja volt.

IZRAÉLI MŰVÉSZEK NYUGAT-NÉMET TÉVÉ-FILMBEN

Rónai András színművész, a Habima Nemzeti Színház tagja a müncheni tévé meghívására Nyugat-Németországba utazott, ahol részt vesz a „Visszaemlékezés” című tévé-film bemutatása előtti művészi kampányban.

A film a vészidőszak egyik ve-tületének művészi ábrázolása és néhány hónappal ezelőtt Jeruzsálemben forgatták. Női főszerepét Hannelore Schroth, a neves müncheni színésznő, a férfi-főszerepet Rónai András alakította. Több más izraeli művész is szerepet kapott a filmben, a többi között Rafael Klacskin, aki szintén a Habima művésze és Anatol Konstantin, aki nemrég alijázott Romániából.

Rónai András európai útja során Bécsbe is ellátogat. A Courage-színház, ahol néhány év előtt már fellépett, ezúttal egy iz-

raeli darab, Chanoch Levin „Jákobi és Lindental” című drámájának előadására készül és Jákobi szerepét Rónai András alakítja.

ROBERT SIVUK GYÁRAK A DIZENGOFFON A SCHNEIDMANN HÁZBAN

TEL-AVIV, DIZENGOFF 128

GYÁRI ÁRON
engedmény 50%-ig

- ★ SZÖNYEGEK — CSÖDTÖMEGBŐL
- ★ 60%-ig terjedő engedmény
- ★ DIVATCIKKEK VÁLASZTEKA
- ★ NYUL- ÉS HŐD-BUNDÁK
- ★ ÁGYNEMEK ÉS TÖRÜLKÖZŐK
- ★ ÉKSZEREK ÉS ÓRAK

FIZETNI LEHET KÉSZPÉNZBEN, VAGY HITELKARTYÁVAL
Szombaton este is nyitva, 6 órától

Smuel Flatto-Sáron Kneszet-képviselő, a jiddis nyelv és kultúra felélesztéséért

A JIDDIS SZÍNHÁZ BEMUTATÓJA:

« CIFN PRIPECIK... »

A JIDDIS HUMOR ÉS NÉPDAL MÁSODIK FESZTIVÁLJA, AZ IZRAÉLI SZINPAD NAGYJAINAK SPECIÁLIS RÉSZVÉTELÉVEL

Jaffa Járkoni * Anabella * Jenia Feyerman * Terry Gabor * Cvi Goldberg * Jeny Kessler * Borrel Livianu * Carol Marcovici * Mihaela Marcovici * Michael Natan MIRIAM FUCHS („ALO, ADON CIBOTERO”)

Zene: HORIA ALEX * Konferál: ANABELLE * Rendező: CAROL MARCOVICI
CSAK 4 KÜLÖNLEGES ELŐADÁS ORSZÁGSZERTE

TEL AVIV — „Héjchál Hátarbut”
8 óraker — 1981.2.2

KIRJÁT JAM — „Nicán”
péntek, 8.1.30 — este 9 -kor

HAIFA — „Auditorium”
szombat, 8.1.31 — este 7.30-kor

BEER-SÉVA — „Gilát”
február 20

סופר צ'ארטר super charter

A TIJULE HAGILIL HAZBOL
HETI CHARTER-REPULÉSEK ODA-VISSZA
LESZÁLLÍTOTT ÁRAKON

AMSTERDAMBA
\$289.-

Indulás: 1981. február 3

További dátumok: febr. 17 - febr. 24 - márc. 3

Uj áron!

PÁRIZSBA
\$349.-

Indulás: minden vasárnap

Felvezetők: Tijule Hagilil, Tel-Aviv, rch. Hájárkon 142. tel: 220319, 221372. Jeruzsálem, rch. Ben Szira 3. tel: 242720. Haifa, Hamoginim 43. tel: 522958. Tiberias. Hájarden 10. tel: 20230, 20550, valamint az összes utazási ügynökségeknel.

Rappaport Ottó:

NAPLÓ

(A DIADALMAS VERESÉGRŐL)

Nem tudom, irigylem-e, avagy sajnáljam az amerikaiakat, akik most extatikus örömmámorban ünneplik hasonlíthatatlan teheráni győzelmüket, a világtörélem minden bizonnyal egyik legdiadalmasabb vereségét. Mert — egyrészt — ropant irigylésre méltóak, hogy úgy fogadják a Teheránból visszatérő tuszokat, mint dícső esaták hőseit, akik az idők végezetéig megmentették Amerika becsületét. Elképzelem, mi lenne most végbe Izraelben, ha — Isten ments — a teheráni kis kudarc velünk esik meg; hogy marakodnának, civakodnának a tábornokok az érdemek felett; mennyi tinta folyna a lapok hasábjain a végösszeomlás, a nemzeti katasztrófa méreteinek élethű ábrázolására, az utolsó felvonás, az üzletzárás mélyreható megrajzolásáért. Hiszen az izráliek már augusztusban kezdik el gyászolni, siratni a kövér halakat, amelyek az eső hiánya miatt kiszáradó Kineret fenekének iszapjában kipusztultak, hogy aztán néhány héttel később az izráeli véderőnek teljes készítséggel kelljen őket kimenteni autóstul, pereputtvostul a szakadó esők okozta áradásból, amelybe minden előzetes hatósági figyelmeztetés és tiltalom ellenére belémereszkedtek, mert hát nekik azt is látniuk kell, ahogy jön a víz... Az amerikai azonban nem kiválasztott nép. Nekik, úgy látszik, egészen más az idegrendszerük, és noha velük is történt egy és más az utóbbi időben, hőhullám, fagy, hurrikán, táifun, szárazság és megiegyéb, nem estek depresszióba és tudommal nem gondolnak jeridára. Nem tudom elfelejteni, például, azt a kedves hölgyet, akit a detroiti pártkongresszuson megkérdezett a C.B.S. riportere, nem érez-e csalódást a befizetett száz dollárjáért, hogy nem jött el a beígért hollywoodi csillag. „Nem — felelte boldogan —, egyáltalán. Nagyon jól szórakoztam.” Biztos vagyok benne, hogy a másodvirágzásban lévő hölgy — már nem emlékszem hová való — most is nagyon jól szórakozik, már-már mint azon, hogy hazakerült 52 honfitársa, akit minden nemzetközi norma, jog és törvény semmibevevésével, fényes nappal foglaltak el a 444 napig tartottak tusként.

De nemcsak a kedves hölgy, hanem a jelek szerint az egész amerikai nép is nagyon jól szórakozik az eseten. Igaz, hogy 16 renitőre és 50 teherkoesira van szükség a kiszabadításukra, kikudort aranvrudak elszállításához; igaz, hogy egy felbomlott, esztelen csürhe több mint egy esztendeig szinte pusztá kézzel naponta, nem, boesánat, óránként tette nevéssé, alázta meg a legnagyobb gazdasági és katonai hatalmat. Igaz, hogy sokan a világban feltették magukban a kérdést: hogyan fogja megvédelmezni Amerika a barátait, szövetségeseit, ha saiat diplomatiát nem tudja kellőképpen megvédeni? Ez mind így igaz, de azért senki sem mondhatja, hogy Carter nem próbálta meg kiszabadítani őket. Sajnos, nem sikerült. Előfordult, C'est la vie — fő az egészség és a jókedv. Ha némi hibát követett is el a kudarcba fulladt kiszabadítási kísérlet megtervezésében vagy kivitelezésében, ezt jóvá teendő, elrepült Wiesbadenbe, hogy az új elnök nevében fogadja a győztes tuszokat. Mi tagadás, van humora. (Ez barátjától, Szádától megtanulta, hogy a vereséget minden évben győzelmi nappal szőnen meg lehet ünnepelni.)

Persze, lehet az egész kérdést más nézőszögből is megközelíteni: Az USA hatalmas ország, az amerikai nép pedig nagy nép, volt és van ereje az önmegtartóztatáshoz, elviselni 444 nap minden megaláztatottságát, minden szegénységét, a tekintély percenkénti megfogyatkozását és a világ bizalmának megrendülését azért, hogy megmentsék 52 ember életét. Mert tekintély ide, tekintély oda, mégiscsak „a legértékesebb tőke az ember” és semmi sem számít, se pénz, se aranyrud, ha emberélet megmentéséről van szó. Most csak az a kérdés, amely különben hasonló esetekben mindig felmerül, hogy amikor — akár magasztos humanista megfontolásból, akár nem éppen felemelő tehetlenségéből — nem akarjuk kockára tenni ötvenkét ember életét, ugyanakkor vajon nem tesszük-e kockára ezrek, százezrek, esetleg milliók életét. Innen a dilemmám, hogy talán mégis inkább sajnálom kellene az amerikaiakat, magamat is, és a világot, semmint irigylem erős idegrendszerüket, jó humorukat és egészséges kedélyállapotukat; azért, hogy mindenen, pártkongresszuson, Lengyelországon, tuszok kiszabadításán, stb. ilyen jól tudnak szórakozni.

Az egyetlen zavaró körülmény az egészben hogy akarva, nem akarva kiderült, azért ennek az örült Chomeininek is van némi izaza: a sah nem volt egy egészen szeplőtlen bá-

rányka, egyet és más azért mégis „magával vitt” a keserű száműzetésbe, és most mindent szépen vissza kellett adni. Ha az ember át mond, tudnia kellene Béf is mondani. Mind-egy. Egye fene. Egyelőre örvendjünk mi is a pazar tüzijátékoknak, színpompás felvonulásoknak, annak, hogy leesett egy kő a világ szívéből, és most mindenki végre minden erejét a — jeruzsálemi kérdésnek szentelheti... Hogy is monda a názáreti ács-fiu? „Boldogok a lelki szegények, mert övök a mennyek birodalma”, és — persze — a dollár.

No de elég a tréfából. (Szép kis tréfa, nem mondom, ellenségeimnek kívánom.) Közben hallottam az új amerikai elnök felesletési beszédét, és a hosszú, sötét alagút végén megcsillant a remény halovány fényugara. Nem mintha egy beszéd önmagában meg tudna változtatni egy népet, vagy a világ sorsát. Nem is olyan reményről van szó, amelyet minden új seprű ébreszt a jobb napokra váró hiszékeny emberekben. De az a néhány, nem is olyan egyszerű mondat, amely az esküvői pillanatában elhangzott Ronald Reagan ajkáról, valahogy más volt, rendhagyóan különleges, biztatóan döbbenetes. Ezen már nem lehetett szórakozni. Ezek a szavak már méltán szegülhetnek szembe mások szavaival. Hogy milyenek lesznek a t e t t e k, amelyek követni fogják, ki tudná megjósolni? Ne adja Isten, hogy ebben is csalódjunk.

Mert egész utját eldöntheti, hogy lezártnak tekintí azt, ami az amerikaiakkal Teheránban történt, vagy pedig levonva a tanulságokat, utólag, legalább utólag elégtételt akar szerezni a példátlan sérelmért, amely az amerikai nemzetet és vele együtt minden szabadságszerető kultúrát érte.

Mert a teheráni nyílt emberrablás nem pusztán eszeveszett fanatikusok elszigetelt bűntette, hanem szerves része annak a katasztrófális helyzetnek, amelybe az egész világ jutott a terror és a zsarolás elhatalmasodása folytán. Egyetlen ország, egyetlen nép sem folytathatja nyugodtan, szuverén módon megszokott életmenetét, senki sem ülhet fel nyugodtan egy repülőre, nem járhat-kelhet szabadon az utcán, amíg a terror internacionáléja szabadon garázdálkodhat, nem egyszer az UNO egyenes védnöksége alatt. A terror és a zsarolás bünszövetkezte az egész világot behálózta és a kormányok is már térden állva, hason csuszva, az emberiség közös érdekeit elárulva mindinkább behódolnak neki. Nem lehet szó a nyugati világ erkölcsi megújulásáról, egységének megszilárdításáról, nem lehet szó a népek közötti elfogadott érintkezési normák helyreállításáról, tiszteletben tartásáról, amíg egyetlen nagy közös erőfeszítés nem vet véget a terror kihívásának.

Most, hogy a tuszokat már nem fenyegeti semmilyen veszély, az új elnöknek már a legelejién, mielőtt még hozzáfog a nyugati világ egységének egybekovácsolásához, le kell adnia az emberrablóknak és a hivatásos zsarolóknak, akiknek teheráni részlege a tuszok elszállításának pilanatában megmutatták — ha még erre egyáltalán szükség volt, — igazi arukat, valóságos lényüket. Azt, hogy az ügyletet, amit kötöttek „a Sátánnal”, csupán eszköznek tekintik; a kapott pénzzel tovább akariák folytatni a nemzetközi terror világot leigázó terveinek megvalósítását.

Az új elnöknek már a legelejién, félreérthetetlen tettekkel kell megmutatnia, hogy mindenek előtt véget akar vetni a terror uralmának, hogy a világ többé nem lehet szabad préda és senkinek, egyetlen kormánynak nincs joga ahhoz, hogy megalkudjék, kievezze a becsstelenséggel, hogy behódoljon a zsarolásnak. Még alig landoltak a kiszabadult tuszok szállító repülőgépek, egyes államok már siettek bejelenteni: megszüntetik az Irán elleni embargót, vagy szankciókat, mert hát a legfontosabb mégis ezen a nyomorult földön — az üzlet.

Ezért ez most az új elnök első és sorsdöntő próbatétele. Nem tudom, milyen kvalitású színész volt Ronald Reagan, de ha rossz színész is volt, „szakmai” ösztönöm (mert hogy szegül-végről kollegák vagyunk, én is nemrég még a branchhoz tartoztam) azt sugja: megtanulta azt, ami a leglényesebb a színművészetben. Hogy az előadás sorsát a szereposztás dönti el. Mert az a rendező, aki jó szereposztást tud csinálni, már nem elveszett ember. Ugy érzem, az új elnök jó bizalomgerjesztő, erőt sugárzó és reményekre jogosító együttes volt. s méltán, nyugodtan mondhatja Hamlettel: „Kizökkent a világ, óh kárhozat, hogy én születtem helyrehozni azt...”

MEGKEZDŐDÖTT A TÁNC

Irta: BARZILAY ISTVÁN

Mulatságosnak is neveznök Menáchem Begin nagy igyekezetét, hogy minél távolabbra tolja ki a választások napját, ha nem volna olyan szomorú. Számítása nyilván az volt, hogy július 7-ét nem egyszerű lealkudni április végére. Pártközi marakodásoknál nem szokás olyan nagy engedelményeket tenni. A Máárách tehát örülhet, ha sikerül — és ez is csak a Vallásos Nemzeti Párt protekciónál — elérni, hogy június 23-ra, vagy a legrosszabb esetben június 30-ra tegyék át a fontos dátumot.

Az sem volt érdektelen manóver, hogyan lett Jorám Áridor a Likud-kormány pénzügyminisztere a hátralevő négy-öt hónapra. A kormány négy liberális miniszterelnököt és maguknak követelték ezt a tárcát. Begin elismerte, hogy valóban jár ez a Liberális Pártnak, hiszen Szmichá Ehrlich viselte a tisztséget, míg nem váltotta fel Jigál Hurwitz. De mit tesz a Dibuk? — kérdezné Efráim Kishon —, nem a liberálisok kapták a tárcát, hanem a Chérut, Jorám Áridor távközlésügyi miniszter személyében.

Ebben is van a „mentsük, ami még menthető” szándékából. Áridor, néhány héttel ezelőtt, Hurwitz bukása előtt gazdasági programot ismertetett, amelyet még Jeruchám Mesel, a Hisztradut főtitkára sem fogadott ellensége-sen. Áridor 100 százalékos drága saei pótlékot ígér a jelenlegi 80 helyett azzal a kikötéssel, hogy a további fizetésemelést a munkafeljesztéséhez köti. Az új pénzügyminiszterrel tudjuk, hogy nem volt odaadó híve a liberális politikájának, amelynek nagy része volt a rohanó infláció előidézésében, s célzást is tett arra, hogy bizonyos mértékben szívesen korlátozva a Liberális Párt „vívmányait”.

Áridornak nem lesz sok ideje reformok megvalósítására, de Begin kalkulációja szerint, a választók ezt is a halódó kormány maga után.

javára írhatják, hiszen a választásokon meg kell mérkőznie a Mááráchhal, amely abszolút több ség elérésére törekszik. Peresz pozíciója nagyon megerősödött a Rábin felett aratott győzelme által, és az a körülmény is a kezére játszik, hogy a hisztraduti választások — amelyek a jelek szerint a Máárách elsöprő győzelmével végződnek majd — jelentős mértékben befolyásolják a választópolgárok hangulatát.

A kortesháboru már megkezdődött a Kneszet feloszlásáról intézkedő törvény elsődleges meg szavazásával. Sőt, azt megelőzőleg is „Ismeretlen” körök azt az ostoba hírt terjesztették, hogy Chájim Bár-Lév képviselő, volt főtitkár „kémkedés” vádjával letartóztaták. Válaszul a Munka párt Bár-Lévet küldte a tévé elé, hogy véleményt mondjon a hadügyi költségvetés csökkentéséről, mintha azt mondanák, látjátok, nincs letartóztatva. Maga a Kneszet vitája is jellegzetes választási propaganda volt, ami tulzasanak tekinthető ilyen hosszú idővel a nagy nap előtt. De Sächál (Munkanárt) és Korfu (Likud) képviselők úgy szónokoltak, mintha másnap tartanák a választásokat.

A kormány nagysietve még néhány milliárdot fektet új településekbe Judeában és Somronban, hadd törje a fejét aztán a Máárách, hogyan tudja végrehajtani az autonómia-tervet. Begin nyilván úgy gondolja: ha nem lehet ő megegyezés miniszterelnök, leg alább eleve meekeseríti a Máárách-kormány életét.

Sajnos, nem jósolhatunk magunknak könnyű hónapokat a választások napjait. S a Máárách-kormány számára sem lesz könnyű feladat, befejezni a béke-tárgyalásokat a camp-david-i határozatok szellemében, a még hátralevő két év alatt úgy, hogy ne kelljen nagy áldozatokat hozni érte, és legyőzni a fantasztikus gazdasági nehézségeket, amelyeket a Likud-kormány hagy maga után.

A TEL-AVIVI POLGÁRMESTER LEVELE

Tisztelt Uraim!
Tudomásunkra jutott, hogy a Magyarországról elszármazottak izráeli szervezete ma ünnepli az Új Kelet, a világ legrégebb cionista napilapja megjelenésének 60-ik évfordulóját.
Ez a nagyjelentőségű és befolyásos lap, amely 60 évvel ezelőtt jelent meg legelőször Erdélyben, régióikserve a magyar zsidó sánót már hazánk létrejötte előtt, a zsidó nép és a közösséges multu magyar zsidó közösség sorsdöntő éveiben, s most Izráel államában is elkíséri útjain.
Ezen az örömteli napon üdvözölni akarom Önöket, s elismeréssel kívánom kiemelni a Magyarországról elszármazottak értékes hozzájárulását Tel Aviv és a zsidó állam fejlődéséhez és virágzásához.
Ez alkalommal örömmel köz-

löm Önökkel, hogy megtessek minden lehetséges erőfeszítést annak érdekében, hogy megörökítsük Tel Avivban dr. Marton Ernő emlékét és életművét, az erdélyi és magyar zsidóság ama vezetőjét, aki több mint egy emberöltön keresztül szerkesztette az általa alapított lapot.
Teljes tisztelettel,
SLOMO LAHAT,
Tel Aviv-Jaffo polgármestere

KIRJÁT CANZ, NATANJA
Tel. 053-22372, 03-779897
A vallásos család ideális üdülője pészachra
לסדרת טו פחדרון

F.steiner

NŐI RUHAGYÁR
NAGY VÁLASZTEKBAK:
bluzok, ruhák, szoknyák, 2-részesek

SZEZONVÉGI

ARAKON

KÜLÖNLEGES AKCIÓ:
GYAPJU RAKOTT SZOKNYÁK 165.-s'

Eladási raktár magánszemélyeknek: T.A., Levanda u. 30, III. em. (lift van). 16-os autóbusz.
Nyitva: 8.00—16.30-ig.

A Hááim Háámánut meghívja Önöket az egyszerű nyilvános árverésre

Különleges festmények és művészeti tárgyak gyűjteményeinek felszámolása

Salvadore Dali	Ben Chájim	Ágám
Smuel Back	Koszonogi	Rosenthalis
Joszil Bergner	Holezman	és sok más művész festményei

Az árverés 1981. január 24-én szombaton este 19—21 óra között lesz megtartva

a BILU-TEREMBEN

(Bét Háám, rechov Jákov, Mönucha v'Náchlá sarok) Rechovoton.

Mindenkit szívesen látunk! Belépés ingyen!

Beszélünk magyarul

CITOUR

UTAZÁSI IRODÁHOZ,
TEL-AVIV, BRENNER 2
(Allenby-sarok)
Tel. 285959 * 281755
(Szerda délután zárva)

1981. I. 23

Interjú Ráfaél Halperin volt szabadfogású birkózó bajnokkal

«Életcéloom a fizikai és szellemi erő szintézisének kialakítása»

Írta: BENEDEK PÁL

Rafaél Halperin az ötvenes években és a hatvanas évek elején országos hírnévre tett szert, mint Izrael szabadfogású birkózó bajnoka. Külföldön is gyakran megfordult, sikert sikerre halmozott.

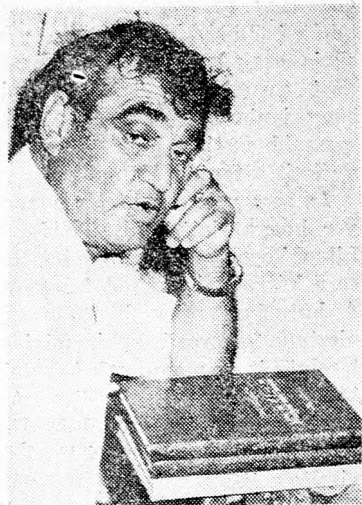
Amikor megjelent a szoritóban, kis fekete kipa volt a fején, s ha verseny közben lecsúszott, azonnal a helyére illesztette. Akkor még nem volt tévé, mégis megismerte a sportember képét az ország közönsége, azok is, akik soha nem jártak sporteseményekre.

Később erőművészként szerepelt. Hatalmas erejével betonblokkokat zúzott össze, miközben a publikum zajosan ünnepelte. A kis fekete kipa akkor sem hiányzott a fejéről.

SPORTEMBER

— ÁTMENETILEG

Rafaél Halperin hét évvel ezelőtt más utat választott. Egy bné bráki jesivában töltötte minden idejét és tanult. Tiltakozik, amikor azt mondják róla, hogy „chozér bötusuvá” — ő kisgyermek-korától hagyományhiu nevelést kapott, néhány évet jesivában is töltött, de példátlan testi ereje volt, s ezt nem csak ő, mások is felismerték. Átmenetileg sportember vált belőle. Aláhuzza azt, hogy — átmenetileg.

RAFAEL HALPERIN „Összesen tíz kötet...”

Ma már rendszerint a rabbi címmel is megtisztelik, de ezt sem szereti. Azt mondja, hogy visszatért egyértelműen arra az útra, amelyet soha nem hagyott el teljesen.

Tanulással és írással tölti az idejét, s a napokban jelenik meg a negyedik kötete. Ráfaél Halperin a Tóra-irodalom, illetve az alkotó zsidó világ lexikográfusa lett. Egymást követő köteteként célja, hogy bemutassa — mégpedig a műveik tükrében mutassa be — azokat, akik a kezdeti idők től napjainkig vallásfilozófiai, illetve törvénymagyarozó munkákat publikáltak, vagyis akik irányító, utmutató szerepet vállaltak a zsidó élet szervezésében.

Az első kötet a középkor irodalmát dolgozta fel. Mire elkészült a munkával, a kiadvány címlapjára a „hé” betű, tehát a számértéknek megfelelően az ötödik kötet megjelölése került. Közben elhatározta ugyanis, hogy megírja és összeállítja a mű elejét és a végét is.

Tíz kötetes lesz a sorozat. Halperin a megszállott emberrek odaadásával dolgozik. Olyan munkára vállalkozott, amelynek végrehajtásához intézményre lenne szükség, de intézmény nem áll mögötte. Sem anyagi, sem szervezési és szerkesztési vonatkozásban. Egyedül pótolja az intézményt.

Lehetséges ez?

Az eredményeivel bizonyítja, hogy lehetséges. Bujja a könyvtárakat, az íróasztalán halmozódnak a jegyzetek, illetve szakmai kifejezéssel a „cédulák”, amelyek feljegyzik a szerzők adatait.

TÉRKEPEK, DIAGRAMMAK

Egyik célja, hogy rávilágítson a rabbi és tanítványaik közötti kapcsolatra, mert a zsidó kultúr történet eseményeinek elemzése szempontjából nem mindegy az, hogy az adott szerző milyen forrásokból merített. Es mivel ez annyira lényeges kérdés, hogy szóbeli utalásokkal nem tisztázható a szellemi kapcsolatok szövevénye, diagrammákat, sőt térképeket is mellékel a könyvekhez. Aki belemélyed a munkájába, az könnyen kiigazodik, eligazodik a zsidó szellemiség rangos művelőinek világában. Az eligazodás után — ha tudjuk, kinek hol a helye —, következik az írott szöveg, a lexikoncikknek a tanulmányozása.

Rafaél Halperin ezen a téren a legjobb mesterektől tanult. Célkitűzése a tömörség, hisz szószaporítással feleslegesen dagasztaná könyveit terjedelmét, egyben csökkentené használatosságukat.

Arra szorítkozik csupán, hogy megjelölje a szerzők nevét — az írói nevet, illetve sok esetben nevet is —, közli a születési évét és az elhalálozás időpontját, valamint felsorolja a műveket. Aki nagyon természetesen volt, annak csak a fontosabb munkái kerülnek be a lexikonba.

Kimarad a lexikoncikkből — a műfaj alapszabályának megfelelően — az értékelés. Ez nem a lexikográfus feladata. Ő csak azoknak az adatoknak a közlésére szorítkozik, amelyek elengedhetetlenek egy-egy életmű kereteinek felméréséhez. Másokra bíz az értékelést.

ANGOL NYELVEN IS

Halperin a napokban érkezett haza az Egyesült Államokból,

ahová egy kiadó hívta meg. Könyvének jó híre a tengerentútra is eljutott és az angol nyelvű kiadásról tárgyalt.

Egy ilyen kiadás látszólag szükségtelen, hisz aki a Tóra-magyarozó irodalommal foglalkozik, arról feltehető, hogy ismeri az Irás nyelvét. De nem így van. Amerikában olyan általános az érdeklődés manapság az alkotó zsidó szellem forrásvidéke iránt, hogy az egyetemi könyvtárak, kutató intézetek légiója megköveteli egy ilyen fontos mű angol változatának megjelenését is.

A szerző boldog, mert kezdetben maga sem hitte, hogy valószínűleg legnagyobbat tekintélyei irtak kritikákat a munkáiról és szerénytelenség nélkül mondhatom, nagyra értékelik a sorozatot. Ez boldoggá tesz és újabb erőt ad — mondja Ráfaél Halperin, aki rendkívül színes egyéniség. Akaraterejével egyre nagyobb tekintélyt biztosít magának a zsidó szellemi világban.

Megkezdődött a feliratkozás

az 1981—nyári kirándulásokra

Örömmel hozzuk a nagyközönség tudomására, hogy 1980. nyarán irodánk az első helyet foglalta el Izraelben a „Nátur” kirándulásokat szervező társaság eladásában.

Ugyanakkor irodánk, a Hádáron és a Kármelen számos más vállalat, mint például az Európa Tours, Bo niszá, Keset, Malia, Ofir, Geser, stb. szervezett kirándulásaira adott el jegyeket.

Megköszönjük klienseink belénk helyezett bizalmát a múlt nyáron és az elmúlt években.

Igérjük, hogy a jövőben is megőrizzük kedves vevőink bizalmát

és hogy továbbra is teljes ellenértéket kapnak a pénzükért.

ALL-TOURS Ltd. Haifa

HÁDÁR: rechov Nordau 1, tel: 666951, 666222.

KÁRMEL KÖZPONT: rech. Elchánán 1, tel: 84637, 84638

A CIGÁNYBÁRÓ

Az izraeli közönség első ízben találkozik (Izraelben) a Cigánybárával. Ifjabb Johann Strauss operettjének bemutatóján telt ház volt, akárcsak 1885-ben a bécsi ősbemutatón, amikor a mű elindult világsikere útján. A De-nevértől eltekintve a Cigánybárá Strauss legnépszerűbb operettje, a bécsi waltzer és a magyar csárdás együttélési lehetőségeinek vídám bizonyítéka.

Az izraeli Opera különleges gonddal vitte színre Cvi Fefer rendezésében a Cigánybárárt, s a közönség hálásnak bizonyult a hangulatos, gördülékeny, színes előadásért, amelyből ezúttal sem mutatók diszletet, sem a kosztümöket nem „spórolták” el. Kétségtelen, hogy a társulat jelentős haladást ért el a operettek színre vitele terén, az énekesek javarésznél sikerült levegőznie az operaelőadásokon megszokott merevségét, modorosságát és érzékeltetni valamennyire a műfaj fénykorában annyira híressé vált bécsi hangulatot.

Számí Bechar rendkívül rokon szentes, a közönséggel összekacsintó Barinkai Sándort alakított, szépen csengő hangja érvényre juttatta a közismert híres áriákat. Mordecháj ben Sáhár Carnerója sok színt vitt az előadásba, kár, hogy szerepe inkább prózai. (A másik szereposztásban ebben a szerepben Giora Saron lép fel.) Mirjám Láron (Arsena), Rina Lévi (Mirabella), Jicchák Átanelov (Homonnai), Freddy Peer (Zsupán) a

tulzott karikírozástól tartózkodó, elegánsan könnyed alakítást nyújtott. Gábor Terry (Safi) drámai szopránra irt szerepében

GÁBOR TERRY

ismét bizonyosságot tett nagy képességeiről ebben a műfajban. Nemcsak a jó iskola, hanem Gábor Terry komoly művészi magatartása, alapos munkája ismét biztosította számára a sikert, a közönség lelkes tapsát. Kétségtelen, hogy Gábor Terry áll a legközelebb az operett-műfajhoz ebben a társulatban és ennek a lehetőségnek a kihasználása még sok telt házat fog biztosítani az Operának.

(tabak)

48 ÓRÁN BELÜL

ELSŐRENDÜ KIVITELEZÉS * KIVÁNSÁG SZERINTI SZINVÁLASZTEK * GYÁRI ÁRAK MÁRVÁNY GRANIT A KONYHÁJÁBAN

GRANIT HÁCÁMERET

Üzem: Cholon, Ezor Hátáaszijá, Hámánor u. 50, tel. 806766 Iroda: d.u. 4—7-ig, Tel Aviv, Ibn Gvirol 144, tel. 448123

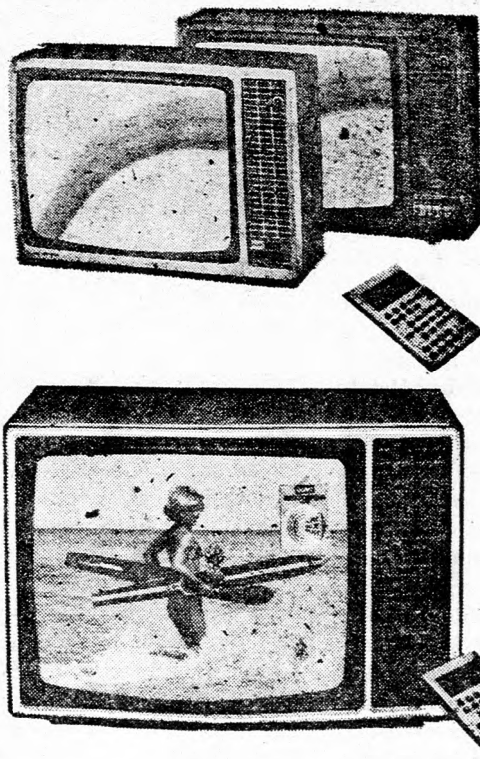
EZENTUL NAPONTA SZINES ADÁSOK!

Ha nincs még színes televíziója — most van az ideje, hogy vásároljon

STEREO SHIRI cégnél, Haifa

„Stereo Shiri” megbízott képviselő — ajánlja A SZINES TELEVIZIÓK NAGY VÁLASZTEKAT,

a legjobb cégek gyártmányait, eredeti készülékeket. 1981-es modellek, a német és japán gyártmányok legjava.

NORDMENDE *

JVC *

ITT Schaub Lorenz

SONY

SANYO

GRAETZ

SAJÁT ÉRDEKÉREN! VASÁROLJON CSAK MEGBIZOTT KÉPVISELŐNÉL — „SHIRI”-NÉL

Azonnali szállítás. 5 részletfizetési lehetőség. Amíg a készlet tart. Szállítás, beállítás és utmutatás a vevő otthonában — díjmentesen! * Import, service és garancia Ampa által

STEREO „SHIRI”

— az AMPA meghatalmazott képviselője. Régi, megbízható cég. Évtizedes szakértői munkájával nyerte el a közbizalmat.

HAIFA, HERZL-STR. 59, Tel. 04-661273, 04-645748.

hosszú ideig kíséri Önt

HAIFA, HERZL UTCA 59 • TELEFON: 04—661273, 645748

EMLEKEZÉS A RÉGI KISVÁRDÁRA

Ha becézni akartuk, csak úgy mondtuk: Picele Vardein. A vasútnál zsidó fiakerek — Weinberger, Rosenfeld, Pipás Berci — varták az utasokat és fuvarozták be őket a hosszú Szent László-utcán át a községbe.

Ah, Picele Vardein! A Fő-téri cukrászdában itt égette tűz a fejemet, amikor lehuppanva a cipőmbe, életemben először tettem porhapedig, fedetlenül.

A tér központi „kaszinója” a Sárga Bolt volt, családias, nagy rófoszlát, a Kálmán családé. Ez volt a tulajdonos-család vezetékneve: a bankigazgató Sándoré, a későbbi ügyvéd Józsié, a már kisdíákkorában — mily botrány is volt! — verbájában elpusztult Kekié; Isten tudja, mi volt az igazi keresztneve. Urifiként már Bécsbe küldték, ott szedte fel, talán 16 évesen, a hajt valahol a Kaertner Strasse és az Anna Gasse sarkán álló egyik hölgytől. Aztán volt a Kálmán-családban egy Dezső, aki reggeltől estig falta a regényeket és egy sógora, az egyik Kálmán felesége, aki balladákat szavalt, például, amire jól emlékszem Kiss Józseftől a „Rab asszony”-t: „Viszik a rab asszonyt a bírák elébe — Ül je te rab asszony a vallató székbe.” Meg a „Simon Judit”. Maga is jászai-maris jelenség volt. Jászai Mari tudvaleg száz és száz estén hordta végig ezt a fejtelen verset Nagy Magyarországon. (Elemista koromban a

nagyvárad Rédey-kerti szabad színpadon még láttam Jászai Marit az Elektrában).

Sok híres embere volt Kisvárdának. Hogy elsőként, kissé büszkélkedve, de korán tisztázó felfogással restellkedve is, Vadász Lipótot említem, Tisza István zsidó, igazságügyi államtitkárát, szegről-végről rokonomat. Tisza államtitkára társadalmi látásban milyen is lehetett! A pesti Rákóczi ut eleji előkelő Pannónia Szálló halljában, ahol földbirtokosok, országgyűlési képviselők szálltak meg általában, láttam utoljára; a munkácsi Weinberger Ernőt, nagybátyámat látogattam ott meg keletiakadémistaként, Vadász Lipót jött épp lefelé a bordószőnyeges lépcsőn és megpillantására Ernő bácsi úgy kipirult, szinte kivörösödött, a zavartól? Tisztelettől?... Az Államtitkár fentről leereszkedően siklatta kezét alázatos tenyerébe. Zsidó államtitkár! Becsültük mindig is a jeheszt.

Másik nagy embere Kisvárdának az én akadémiai rektorom, a híres Orientalista Kunos Ignác volt, ez is ijan-fíjan rokon, amennyiben a családnak atyafiának, Szél Mihálynak a lányát bírta nőül, ugyancsak Kisvárdáról. Török nyelvet hallgattam Kunosnál és még évek múltán is jól elboldogultam vele Konsztantinápolyban:

„Szabahlar hajr olszun, efen-dim. — jöreggel, Uram”, „Gedzseler hajr olszun, efen-dim — jó napot, Uram!” és „Aksamlar hajr olszun, efen-dim — jóestét, Uram!”, vagy megkérdeztem valamelyik pirosfezestől: „Naszil-szinisz, efen-dim? — Hogy van, Uram”, vagy én feleltem hasonló kérdésre: „Csok sekkür, efen-dim, eji jim, — köszönöm, Uram, jól vagyok.”

Aztán ott volt Kisvárdán Reisman Hermann nagybirtokos. — Magas, előkelően hajlott férfiú volt, szótlanul rötta a községet, és — magában fitymészt. Végigfityulta a hosszú Szent László-utcát. (Hogy is van ez? Nem volt vérbeli rokonom, én meg dudolászok, de állandóan, hol az Ej-

uchemet, hol a Kol Nidret, amit szeretnék egyszer egy nagyon kis szilben előimádkozni.)

És milyen volt akkor Kisvárdán egy községi orvos rendelése? A Szent László-utca 60 számú ablakából, nagyanyámék, reb Joigl Fried özvegyének házából el-elértem, ahogy a szemben lakó dr. Zsidaihoz odakocognak a cihás szekerek, sokszor órákig fekiidtek kint az utcán a tarka párnában felpócolva a környéki falvakból érkezett betegek, várni kellett, mert az Orvos Ur vagy ebédelt, vagy még nem jött haza, a vadászatról az urakkal. — Isten ments, hogy bántsam az emléket, ettől még nagyon jó doktor lehetett, dehat akkoriban ez így volt divatban, elsőként élte az orvos a maga úri életét, s csak aztán nyitotta ki lassan a váró ajtaját.

Ugyancsak nagyanyámékkal szemben éldégt, de sokkal silányabb házban: nagybátyám, a borissza Jeremiás bácsi, lopótökkel tünt el gyakorta a pincéjükben... és egy melléképületben Sprince néni, aki rég megholt férjének még naponta levitte az ebédet a fűkamrába, azt mondta, most itt van, holott az már legalább tíz éve a temetőben pihen.

Nem csoda, ha ilyesmik történtek Picele Vardeinban, hiszen a község felett ott kísértett a Vár, kazamatáival, középkori borzalmával.

Pedig egyébként sok, akkurátusan is vidám dolog történt Picelel azidőtájt, a századelőn. Ha csak a hatalmas dedányát, a Bábít említem! Ujságotlák neki, hogy született megint egy dedunoka, Palinak hívják. Bábí dühbe gurult, felfújódott, lila lett a duhtól: „Voszere numen iz dosz Pali! Fer e jid!”

A zsidók mindig becsülték a lateinert. A legfőbb ambíció volt: legyen lateiner a családban. — Nos, a kisvárdai zsidó fogadóné, ráérő idejében, így referálgatott a maga lateinereiről: „Ma eljött a vejem, mein Eidem, der Ingenieur, mindig én stop-polom a harisnyáit, hozott ket-töt...” **BENAMY SÁNDOR**

LONDONI JEGYZETEK

Nagybritánia 1981 kapujában...

AMIKOR A ZSIDÓK „KICSIT KÖRÜLNÉZNEK IZRAELBEN...”

Chájim Bermant, az angol zsidó irodalom modern Israel Zang-willje búhájos karcolatokat vett papírra sádehenokról és sámeszokról. Talán az idők jele, hogy egyre inkább a múlt nosztalgijába kapaszkodik Anglia zsidósága. A jelen? A jövő? — Hackney külvárosának házait a St. George fasizta alakulat „menet-százada!” ijesztgetik, és a masirozó csizmák előzik az esti utcákból a „paki” ifjúságot és a „nigger” lányokat. A jövő? — „Ha Nagybritánia acélműködésének tízezrei csatlakoznak a munkanélküliek millións táboraéhoz, ez nem jó nekünk, zsidóknak”, — filozófáltak a hitorsosok Hendon zsinagógájában. A társadalmi félelem Tizparancsolatából is idézhetnének a gazdasági válság sötétjébe zuhant Szigetországban: „Ne fitogtasd, zsidó testvérem ékszeredet, szükölködő polgártársaid előtt”, — lenne a bős tanács Golders Greenben. Vagy: „Gondolj gyermekeid jövőjére és gazdagítsd életüket a héber nyelvvel...”

Ha az előkelő Regents Street világhírű áruházai, a Liberty, az Aquascutum, az Austin Reed ólenszázalékos árleszállítással kínálják a nérbundákat, az öltönyöket, kosztümöket, — valami nincs rendben és indokolt aggodással tekint a Themze-menti polgár 1981 hónapjai felé. Mr. Angeli, a pireuszi származású borbély napokig aludta át a téli éjszakákat a Kensington High Streeten, a Barker áruház előtti aszfalton, mert elsőként akarta feleségének megvásárolni az 1500 fontos nercszőrme bundát, potom 500-ért... Rendes férj. Ez is háború... Egyelőre gazdasági csatározások...

Most fogták el a „Yorkshire Rippet”, az esti sötétség leple alatt suhanó örült gyilkost, aki-nek sántáni mániája tizenhárom fiatal lány életét oltotta ki... Ez vezeti tollamat a Marks and Spencer üzleteihez. Lord Steff (nemrég látogatta meg Száda-tot) 150 ezer lány, asszony példás munkadaja, vészjelző készülékekkel látta el alkalmazottait, akik, különösen a téli hónapokban, az esti órákban üzlet-zárta után indulnak otthonaik-ba és ki vannak szolgáltatva retikül-rabló, szexuális erőszakra készülő csavargóknak. A néptelen utcákban a Marks and Spencer dolgozók vészjelző készülékeinek larmája menekülésre kényszeríti London, Bradford, York, Glasgow bűnözőit... A revolveres, álarcos banditákat különösképpen csalogatják a vidék falvainak, kisvárosainak postahivatalai és a statisztika lehangoló, félelmetes számokat produkál meggyilkolt, jobbara magányos postamesterekről...

Az új év kapunyitása alkalmából Anglia konzervatív kormánya nem népszerű. A munkáskormány bukásához annak idején leginkább Margaret Thatcher egy képes hirdetése járult hozzá: Hosszú sorokban kígyózó munkanélküliek processzióját mutatta a felvétel, a következő felírás kíséretében: A munkáskormány sikertelenül működik... 1981 kapunyitása alkalmából két és fél millió munanélkülit árul el a statisztika. Iskolák, napközi otthonok, kutató intézetek, kórházak működését szüntetik be, az 1945-ös Atlee kormány népi-életi reformjai alapjaiban rendeznek meg, ami elsősorban a kórház, betegellátás, nevelés területén kap szomorú bizonyítékokat. A konzervatív kormány

Irta: ERDŐHAZI HUGO

szerint a népek „áldozatot” kell hoznia, hogy az államháztartásban lenyomják az inflációt, ami előfeltétele az új munkalehetőségeknek. A gyárosok, munkáltatók szervezete — bár támogatja Margaret Thatcher kormányát — kételkedik! Több, mint hateres vállalat ment tönkre az utolsó két évben. — És a nép? A közvéleménykutatás legutolsó adatai szerint, a Labour Party-nak 24 pont előnye van a konzervatívokkal szemben. És Michael Foot, a Munkáspárt új vezetője népszerűség dolgában, bizalom tekintetében mérföldnyi távolságot vezet a konzervatív miniszterelnökkel szemben. A konzervatívok azt állítják, nem sokat lehet adni a közvéleménykutatás adataira. Emlékszem jól, a legutolsó nemzetgyűlési választások alkalmából a „Gallop” és „Mori” pontosan eltaláltak és megjósolták a néphangulatot: Margaret Thatcher lett Anglia miniszterelnöke... A királyi ellenzékének vezéré, Hemstead Heath erdős útjain, reggeli sétája alkalmából tisztas-távolban kísérik figyelemmel gondos szemmel a biztonság képviselőinek... Michael Foot már nem egyedül csatangol Hemstead Heath bokrokkal övezett mes-gyénin...

A világhírű napilap, a Times, állítólag utolsó hónapjait húzza. Az újság tulajdonosa, a kanadai Thomson ház nem hajlandó minden évben súlyos milliókat ráfizetni. A dickens-i évtizedek neves sajtóterméke nehezen adja meg magát... Robert Maxwell, az oxfordi Pergamon Press könyvkiadó milliomos tulajdonosa, egy kárpátaljai ágról szakadt zsidó család leszármazottja, volt munkáspárti törvényhozó esetleg megvenné... A lap idegenkedik az újság imbolygó vitor-láit munkáspárti vizekre terelni. De hogyan állunk a Vörös ten-geri hullámokkal? Nemrég hat oldalas hirdetési mellékletet közölt a Times Szaudi Arabia Állam, gazdasági, politikai „fejlődéséről”... Talán az olaj-királyok szeretnék megzavarni Ryad szöszölgőjének Anglia „nemzeti”

sajtótermékét, mely a század elején hátran védelmezte Dreyfus kapitányt, és jöttéte a francia antiszemitizmust? A minap a lap egyik munkatársa azt írta, hogy hiba volt a zsidó állam létesítése... A Times ma nem mondható Izrael, a zsidó nép barátjának...

Van valami biztató is 1981 kö-dös, viharos téli hónapjaiban? Vagy a nagy angol festő, Turner vásznainak érzéngése, tor-nyos hullám, villámokkal, pusz-tító pessimizmusa ül a munka-nélküliség, embertelen gazdasági elhagyatottság Európájára, Pá-rizs, Düsseldorf, London és Man-chester, Sheffield külvárosaira? Elisabeth Taylor, a brit származású, zsidó hitre tért „Cleopat-ra” elhatározta, életét az anti-szemita elleni harcnak szenteli és emlékezteti Amerika, Anglia népét folyton és szüntelenül a Holocaust szenvedéseire, a zsidó népi tragédiájára, mert a világ felejt... Ez valóban biztató jel.

Mi okunk van panaszra és né-rői szükölkéssel a jövőkélelésé-re? Hiszen az angol kormány-nak két zsidó minisztere van... Hiszen az angol munkáspárti el-lenzék két-három legfontosabb „árnyék-társa” zsidó kezében van... Vagy talán éppen ezért? Ha a welszi acélöntödé, York-shire textil-gyára, a skót hajó-építő üzemek telepein elmúl a gépek „zakatoló éneke”, ahogyan Kassák ünnepelte a munkát: ak-kor a diaszpóra zsidójának há-zatáján az aggodás és bizonyta-lanság baglya virraszt... Afga-nisztán? Lengyel szakszerveze-tek? Csád forradalma? A perzsa-iráki háború? Jobb és „uj-baloldali” terrorhullámok egyre növekvő áldozatainak száma?

Mr. Rosewood, a taxisofer Camden Town házfalaira hívta fel a figyelmemet: Mister, ezek a horogkeresztek intenek, hogy az angol fasizták fenyegethetik életünket. Mister, tavasszal el-repülök Izraelbe kicsit körül-nézni”.

1981 kapunyitáskor Anglia zsidóinak egy része nem csak tu-rista-vendégként tervez izraeli utat, hanem „kicsit körül-néz” Reméljük, ezúttal időben...

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉRE!
1981 január 1-től
1 havi előfizetés az UJ KELET-re
69.30 sekel
értékeltöbblettel adóval

kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be, a hónap elején! A kiadóhivatal!

Szombat este nyitva

TIRÁT HÁSTICHIM-nél

több száz sekel valódi megtakarítás

FALTÓL-FALIG SZŐNYEGEK, CARMEL SZŐNYEGEK

ENGEDMÉNY

50%

-IG!

Érvényben, míg a készlet tart.

Továbbá a bemutatón

KLASSZIKUS ÉS MODERN SZŐNYEGEK

NYITVA NAPONTA reggel 08.30-tól este 8.00-ig.

JABOTINSKY 124, RÁMÁT-GÁN, (a rendőrség mellett)

FIGYELEM!

AZ ADÁM — (BOBBY)

FELVÁGOTTÁRU GYÁR ÉS MÉSARSZÉK

üzletet nyitott, ahol GYARI ARON árusítja az üzem készítményeit

Naponta kiváló minőségű felvágott nagy választékban (Egész rud vételénél — nem szeletelve — különleges kedvezmény) — A mésárszék osztályon kitűnő csemegeárak kaphatók nagy választékban

MINŐSÉGÜNKNEK ÉS ÁRAINKNAK NINGS VERSENYTÁRSUK

Jöjjön el és győződjön meg! Előzékeny kiszolgálás! Parkolás minden korlátozás nélkül a suk melletti térségen

Az üzlet 200 méternyire van a parkolótérségtől

JEGYZE MEG A CIMET:

ADÁM — BOBBY

FELVÁGOTTÁRU GYÁR ÉS MÉSARSZÉK

TEL-AVIV, RECH. CHÁBSUS 37 (SUK HAKARMEL)
Telefon: 655650

(Bejárat a rechov Hákármel 11—13 között)

Nyitva naponta reggel 8.00-tól délután 5.00-ig, vasárnap és pénteken reggel 8.00-tól d.n. 2.30-ig

BESZÉLÜNK MAGYARUL

HERMAN CVI:

AZ UJ KELET FELADATA

E szakadt, gonderhelt időkben, melyekben mindennek tudjuk az árát és semmire sem ismerjük az értékét, méltó kötelesség visszaemlékezni egy zsidó

napilapra, mely évtizedeken keresztül ébresztett és nevelt zsidó cionista értékekre. Ráccsal, az érzékeny, finom költőnönkkel együtt mondhatjuk:

... Az idők multak — a fenyek elhunytak — lapallýá lettek a csúcsok; de a hegvek tiszta, erős visszhangjára A multban mint a jelenben — Emlékezve emlékszem..."

Lényegében újságnak és újságíróknak a feladata az állandóan folyó-változó események után loholni és kétségbeesett versenyben utólnéri őket. Ritka az a jelenség, hogy a véletlen és a figyelés számból híreket varázsfonallakká változtassák át, amelyekből világító eszmék és életszemlélet szövődnek, melyek gyökerekes változást idéznek elő az olvasó gondolataiban és érzelmeiben, álmaiban és tetteiben.

Ez a ritka jelenség volt az Uj Kelet.

A szomorú, széteső napnyugtában, az önelégültség és a megáporodott asszimiláció posványában a magyar zsidóság furcsán kimentette magát a történelmi ártérségtől és emlékeitől és szinte zsenidís tehetséggel sikerült eltávolodnia az eleven zsidó élet folyamataitól, mintha József Attilával mondta volna: „Legyen, hogy ne legyen”. Az Uj Kelet megjelenése egy hirtelen betört rést jelentett a zsidó élet egyik pislákoló, nagy zugucájába. — Megmozdult a föld.

A rendkívüli az volt, hogy a vihar, amit az újság megjelenése keltett, melyben egy ifjú zsidó csoport gondolatai és reményei virágoztak, egy állandó viharra változott a magyar zsidóság kebelében. A magyarországi zsidóság bekapcsolódott a zsidó küzdelembe a gálutban és az építkezésbe Erec Jiszráélben.

Az Uj Kelet nem fedeste fel a cionizmust, de terjesztette, — magyarozta, meghonosította minden zsidó házban, ahová eljutott. Ezáltal elindította a magyarországi zsidóságot és átvezette arra a nehéz útra, amely a jövő álmait és eszméit, az alkotás akaratától felizzott, nagy és kis tettekkel kipárnázott valósággá kezdte átváltoztatni.

Mi volt és mi a cionizmus? Egyszerűen és érthetően: a zsidó élet és sors saját kezünkbe való vétele, mint zsidók, mint nép, mint egy etnikus egység; nem angolok, nem németek, nem magyarok — zsidók. A cionizmus törekvése a zsidó élet-akarat felébresztése volt, nem titokban, nyíltan, a történelem nyílt síkjain. Önfelállóság a sikerekért és a kudarcokért — egyaránt. Gúnyolkodó lenézők mondották: utópia. Ők nem ismerték a szó egyik igazi értelmét. Hisz kétféle utópia van, és mi zsidók jól ismerjük mind a kettőt.

Van egy eszchatológus, apokaliptikus, Végnapok utópiája, mely menekvés, menhely a valóság keserű tényeitől és a vetők való találkozásától. Veszedelemes a menekvésí Utópia körében maradni és élni. Ez a varázslatok utópiája, a levegő-paloták építése; ez a mese hercegnője, aki hányingert kap, amikor álmaiban hercege hozzányúl a valóságban. Mi jól ismerjük a Messias várását, amikor minden a felső akaratból ered, ismerjük a Megváltás mondataiból, a Gondviselés akaratából, a misztikus

számításokból Ez a Messianizmus — vannak akik Cionizmusnak nevezik, elkártja a felelősséget a zsidó egyénről. Így lett megígérve. Így kell, hogy legyen. És van egy építő Utópia, amely pongyola nyelven egy politikai program. Ma nem nagyon szeretjük ezt a kifejezést, nem nagyon szavahírhő. Az ember, vagy egy emberi közösség leszári a tényeket gondolatban és akaratban, levonja a tanulságokat és a JÖVŐ VALÓSÁG felé vetíti őket, a cél felé, amit el lehet érni. Ezen Utópia eredményei nélkül az ember még mindig a barlangban élne.

Természetes, hogy a Cionizmus arra tanította a zsidó népet, hogy ő köteles a saját ere-

jéből felépíteni a jövőjét. Nem az égi erők alapozták meg az új életet, hanem maguk a zsidók. Ez egy egészen más Messianizmus, melynek szintén mély gyökerei vannak a zsidóságban Jochánán ben Zákájól kezdve, aki azt mondta, hogy ha várod a Messiást és egy facemeté van a kezében, erédj és ülted el a facemetét, mert abban van a Messias — az eredeti Chaszidizmuson keresztül a mai napig. A Messias bennünk él, az akaratunkban, a tetteinkben.

Az Uj Kelet heroldja volt és hű maradt az alapvető cionista eszméhez. Átfogó hatását annak köszönhetette, hogy úja kezdetül fogva átértette, hogy nagy magikus költészet van a tettekben, az alkotás vajadásában, és hogy nincs eszme a jövő tettek nélkül.

Az ember harcos lény. Eszméi a zászlója. De ha csak eszmék maradnak — ez a kudarc és bukása. Az Uj Kelet nagysága abban áll, hogy soha nem lépett be a tévelygők fellegrvárába, és nem nevelt ifjúságot pusztá álmodokra. Mikor 60 éves évfordulójára összejevünk, akarva nem-akarva felmerül a kérdés: van-e

a Multnak Jövője? Egy nagy íróról mondották, hogy meghalt alakjainak a halálával... Azt mondják, hogy egy eszme meghal a megvalósulás foganatában. Nem osztom ezen véleményeket. Egy író él a könyveiben és az eszme a megvalósulásában is. Az Uj Keletnek nagy feladata volt a Gálutban. A zsidó élet napnyugtakor, amikor a gyilkos bünmonstruozis gombái befedték Európát — az újság megszűnt. Hazajött Izráélbe.

De itt is van egy komoly feladata. — Téves kiábrándulások folytán behatolt az életünkbe a kérkedő anarchia, a maró ügyesség, a meztlábás beszéd; a kétség és a kétségbeesés pókhálói fonódnak. Vannak, akik az álomból való kiábrándulást — végtelen őrnek tekintik, mely mögött nagy Semmi terpeszkedik. És vannak, akik sajátlatunkra még nem tudtak egyenes nyelvössze-kötést teremteni a sokoldalú, felemelő alkotással az országban. Azoknak meg kell magyarul írni a nagy izráéli alkotást. Az árnyak és a hibák dacára, nagy az alkotás és benne a jövő és a megújulás reménye, magvai.

Igy folyódik a fénylő-építő Mult a fénylő-építő Jövőbe. Ez az Uj Kelet feladata.

(Elhangzott az Uj Kelet jubileumi és irodalmi művészeti estjén)

7 SZÉP NAP ÉJN GEDIN

a hetedik nap a mi számlánkra!
Látott már Edenkertet a sivatag közepén? Így fogja érezni magát Ejn Gediben... különösen most, amikor az időjárás nagyon kellemes és az ár valósággal bámulatraméltó: 1490.—* sekel, beleértve az ét.át egy személynek 6 napra és a hetedik nap a mi számlánkra Ejn-Gediber mindent megtalál, ami nyugtató és frissítő vakációhoz szükséges: gyönyörű sivatagi táj, száraz klíma, hideg hegyi levegő és természetesen — az ismert gyógyforrások. Annak érdekében, hogy minden percet kihasználjon, a terv magában foglal érdekes kirándulásokat a környéken valamint filmeket és előadásokat. Jöjjen most Ejn-Gedibe: erre a szabadságra van igazán szüksége. * Az árban bennfoglaltatik: utazás T.A.-ból oda-vissza, minden kedden Teljes panzió (tea, kávé és keksz a szobákban), szállítás és belépőjegy a fürdőbe. Minden szobában televízió, rádió és légruházó.

EJN-GEDI
— A HOLT-TENGER GYÖNGYE

Részletek és feliratkozás: az üdülőben — Ejn Gedi, tel. 057-90253, 057-90874. Ugyancsak tel-avivi irodánkban: Kibucí üdülőszervezet, Rechov Allenby 100, tel. 615719, 614879. TEL-AVIV: Allenby 95, tel. 286186 (igazgatóság); Academy Travel, Trumpeldor 14, tel. 658165; Tamsza, Kikár Hámódná, Hé Böijjár 22, telefon 259315. Rechov Weizmann 2, telefon 895126. — K FAR-SZABA: Tamsza, rechov Weizmann 78, telefon 052-22192. — NATANJA: Shartours, rech. Smuél Hánáciv 6, tel. 053-31343. — AFULA: Academy Travel, rech. Hákneszet 10, tel. 065-93123. — RISON LÓCION: Kol Jiszráél Rison, rech. Herzl 45, tel. 946646. — ÁSKELON: Askelon Tours, Merkáz Náfáti, telefon 051-29922. — BEER SÉVA: Ben Weisz, rech. Hácsmút 48, tel. 057-74615 — ARAD: Kereskedelmi Központ, tel. 057-98208.

Egy kódex illusztrációiról

A zsidó művészet kezdeteiről ma egyre többet tudunk. A Keleten feltárt ókori zsinagógák freskói és mozaikpadlói, a sírkamrák és sírkövek díszítése, építmények kömelekei fejlett művészetről tanuskodnak. A középkori Nyugaton a héber kódexeket — a Bibliát, a zsidó Húsvétet, vagyis a széder olvasmányát, a Haggádát, az imádságoskönyveket, a bibliai Eszter-teljesítményt, az orvosi műveket és törvénykönyveket is — sűrűn illusztrálták.

1906-ban a Magyar Tudományos Akadémia birtokába jutott ajándékképpen — Kaufmann Dávidnak, az Országos Rabbiképző Intézet fialaton elhunyt professzorának ritka értékű hebraica- és judaica-könyvtára, amely ma a Keleti Könyvtár alapját képezi. 592 héber kézirat van itt, közöttük 25 illusztrált és 750 töredék a kairói genizából, az ottani zsinagógában felhalmozott írásokból. Az illusztrált darabok jórészt a padovai Trieste testvérektől származnak. A legtöbb belső kötetáblájára Kaufmann — jellegzetes lila tintás írásával — héber nyelven, prózában, vagy lelkesült versben örököltette meg a könyv eredetét és házig vezető útját. Saját gyűjteménye alapján Kaufmann elsőül vállalkozott a középkori zsidó kódexillusztráció történetének megírására — ehhez a tanulmányhoz a szakemberek — máig visszatérnek.

Zur Geschichte der jüdischen Handschriften-Illustration a dolgozat címe, és Bécsben jelent meg 1898-ban. (A dátum a Kaufmann halála előtti év.) Kaufmann Dávid gyűjteményének legszebb darabja a négy kötetes Májmoni-kódex. Körülbelül 600, finom pergamenre írt, háromhasábos, nagyméretű (folló) lap. A kezdő szavak vörös festékkel készültek. Az arany máig frissen fénylik rajtuk.

Májmoni Mózesnek (1135—1204), a nagy hírű filozófusnak és orvosnak, a középkor legnagyobb zsidó szellemének a Törvénykönyve ez, a Misné Tóra, amely 14 részében („könyv”-ében) a zsidó jog rendszerét adja héber nyelven. A kor tudományos igényének megfelelően, nem commentariót (magyarozatot) írt, hanem — mint maga vallja — summát (összefoglalást, rendszert).

Számos illusztrált példányát ismertük e könyvnek, de ez a legszébb, s egyúttal egyike a világ legpompásabb héber kódexének. A gótika remeke. Nótán ben Simon Hállévi 1295. április 25 és 1296. szeptember 9. között má-

solta és minálta, sógora és egyben mecenása, Abraham ben Berachja részére.

A lovagi jeleneteken, meseábrázolásokon, ördögökön és koboldokon, a középkori humor e jellegzetes alakjain túl, az egyes könyvek kezdőlapjai mind illusztráltak. Eddig is foglalkozott már velük a műtörténeti irodalom, de megnyugtatóan nem fejtette meg a szimbolikájukat. Pedig mindig megtalálható az illusztrációk értelme! Ime, néhány példa: a VI. könyv, többek között, a börtöl való tartózkodás törvényeivel foglalkozik, ezért ábrázolja a születésétől bornemissza Sámson az oroszánál. A VII. könyv tárgyalja a levita városokat is, ezért mutatja be az illusztráció Dávid és Góliát harcát: az utóbbi hatalmas kardot hord. Később a Saul elől menekülő Dávid Nóbban, az egyik papi városban megkapja Góliát ott őrzött kardját — (Sámuel I. Könyv 21: 10—11.) A VIII. könyv a Szentély felszerelését sorolja fel. Érthető, ha itt a képen a hárfázó Dávid látható. — A X. könyvben a halott okozta tisztatlanságról is szó esik. Ez a magyarozata annak, hogy az ábra témája Izák feláldozásának próbatétele. A XII. könyv illusztrációja: Mózes Izráel gyermekeire borítaná a Szináj-hegyet, ha nem fogadná el a Tízparancsolatot. — Azért éppen a XII. könyvben, mert Izráel tizenkét törzsből állt. A legproblémátikusabb a XIII. könyv ábrája: Ádám, Éva és közöttük a fára tekerőző kígyó. Ebben a könyvben kerül tárgyalásra a kamat is. (Héber neve: nesech — marást jelent.) A hagyomány szerint olyan, mint „a kígyó marása”: belemar a tőkébe, belemar a kölcsönvevőbe.

A kódex a dél-francia művészeti iskola alkotásai körébe tartozik. Kódexsorozatában a Helikon egy kötetet adott ki illusztrált lapjaiból, hasonlóan kiadás-ként. Rajné-Séd Gabriella párizsi professzor műtörténeti és eszaki írójának könyvtörténeti (kodikológiai) tanulmányával. E néhány sor csupán érzékeltetni kívánta az 1980-ban kiadásra került pompás kéziratos könyv jelentőségét.

SCHEIBER SÁNDOR

„MAGDA”
fogászati laboratórium
Protézisok sürgős javítása
fél óra alatt — Nyugdíjasoknak 25 % engedmény.
TEL-AVIV, BALFOUR 27

KÜLDJÖN
VÁMMENTES IKKA AJANDEKUTALVÁNYT
MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK
A januári listát, február közepén történő kiosztásra,
Január 28-án zárjuk
Megrendelőhelyek:
HAIFA: Hácóhén Jákov, a HOH helyiségében, Pevsner 2, naponta (péntek kivételével) d.e. 9—11-ig. Tel. 667435. Lakás tel. 88824.
JERUZSALEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2. Tel. 02-233369. Üzleti órák: 9—1-ig és 4—6-ig. Kedden délután zárva. — TUZEX bónok is kaphatók. TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. em. D.e. 9—12.30, du. 4—6.30 között. — Telefon 655052. Pénteken zárva.
BEER-SÉVA: Frankfurter István, Hácsmút 49—51. Telefon 38701.
Levelezést kizárólag: G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27. címre kérjük.
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA.
TUZEX ajándékbónok kaphatók
Csehszlovákiába való küldésre

RINGWALD ERWIN (Bázel):

TÉMÁK, JEGYZETEK, ÖTLETEK

1. JOHN LENNON HALÁLÁRA

Egy Mark Chaipman nevű New York-i fényképész — egészen nem lehet — hét revolvergolyóval megölte John Lennont, a Beatles-ek legtehetségesebbét, mert ez nem akart neki autogramot adni. Tipikus amerikai történet — Amerikában nemrég két kivándorolt izraelinek holttestét találták meg az egyik szemét-dombon, Amerikában az élet olcsó — csak hogy ennek a történetnek hőse éppen John Lennon volt, a Beatles-ek zeneszerzője. Akit millió teenager hisztérikus üvöltözéssel üdvözölt világszerte, akit lelkes zenekritikusok a huszadik század Beethovenjének neveztek. Amit én tulajdonképpen tartok, mert a Beatles-ek a Beatles-ekkel élt és halt, miközben a rock túlélte Presleyt; ha valaki Beethoven volt ebben a században, akkor ez a halhatatlan Elvis kellett, hogy legyen.

Persze, ezzel nem akarom lebecsülni Lennont. Szindarabját valószínűleg még a következő generációk is játszák majd, noha minden bizonnyal nem a „Comédie Française” színpadán. Egyes melódiák mint „Yesterday” vagy „Yellow Submarine”, biztosan tovább élnek és éppúgy a könnyűzene zenekar műsorában maradnak, mint a „Creola” vagy „Valencia”. Azonkívül a Beatles-ekről is megemlékeznek majd, mint a huszadik század hatvanas éveinek divattünetéről, de aligha tudja majd valaki, hogy ennek a zene csoportnak Lennon volt feje, esze, rendezője.

Ha mégis tudni fogják, csak azért, mert ilyen tragikus módon fejezte be kényelmes életét. Négy száz millió dolláros vagyont hagyott vissza feleségére.

2. LEMONDOTT ANDROSCHE

Ausztria pénzügyminisztere, Kreisky helyettese, a legnagyobb európai fináncbotrány hőse le-

MINDIG AKART UTAZNI AMERIKÁBA
 Most olcsóbban — jobban.
 Nálunk nemcsak jegyet kap.
 CANAANTOURS, tel. 229125
 TEL.-AVIV, Ben Jehuda 113.
 Beszélünk magyarul

EZÜSTÖT, ARANYT VESZÜNK

Magas árat fizetünk azonnal ékszersere, javítás és kivitelezés megrendelés szerint. Régi ékszer helyett újat adunk. Gyémánt befoglalás. Felértékelés helyben.

KOHÉN SÁBTÁJ (SILVIU ÉS RICA)

Tel-Aviv, Náchlát Benjámin 23 (az udvarban), tel. 624214 (egész nap nyitva)

Üzem a haifai öbölben

Keres VARRÓGÉP MŰSZERÉSZT

Részletek telefonon: 04-721131 számon

mondott. S kinevezték a legnagyobb osztrák bank vezérigazgatójának, ami — mindannyian tudjuk — éppen szociáldemokrata és szikkasztó pénzügyminiszternek megfelelő pozíció. Elvégre — a svájci Kreditanstalt tesszini igazgatói bebizonyították — a bankoktól lehet legjobban szikkasztani. Akár egy milliárd svájci frankot is.

Igaz, Ausztriának nem kell példát mutatni. Az AKH-tól, az állami kórházaktól annyit loptak, hogy ebből száz ember élt meg jól, napi vajaskenyérről, tíz szobás villákban. Androsch maga is szakértőnek számít ezen a téren: mint pénzügyminiszter egy „Steuerberatungsbüreau” is vezetett, azaz adótanácsadóként is működött, bemutatva a jól fizető kapitalistáknak, hogyan lehet becsapni a pénzügyminisztériumot. Azt mondhatnánk, hogy önmagával szakközött és közben család Villája kétféle dollárt ér.

3. SZOCIÁLDEMOKRATAK AMERIKÁBAN

Az amerikai szociáldemokrata pártnak alig tizezer tagja van. Ez bátorította fel az európai szociáldemokratákat, hogy az Egyesült Államokban „tudományos” nagygyűlést szerveztek, abban a reményben, hogy sikerül népszerűsíteniük ideológiájukat. Amerikában is. A kongresszusra elküldték, Brandt volt német kan cellárral az élén, összes nagyágyukat. De nagy meglepetésükre az amerikai szociáldemokraták nem voltak képesek megérteni, hogy:

a) miért támogatták az európai szociáldemokraták, a svéd

Palme vonalának megfelelően, az északvietnamiakat;

b) miért kereskednek az európai szocik a kommunistákkal és ezzel a kérdéssel kapcsolatosan, miért teszik országuk gazdaságát a szovjet földgáztól függővé;

c) miért támogatják az európai szocik Arafatot. Kommentár felesleges.

4. A SVÁJCI GIMNÁZIUMOKRÓL

Bázelben a gimnázium nyolc éves és a negyedik elemi után kezdődik. Basel-Land kantonban szintén nyolc éves, de öt évig kell elemibe járni. Bernben hét éves az elemi és öt éves a gimnázium. Ahány falu, annyi szokás: de mindegyik gimnáziumból könnyű kirepülni. A tanár többnyire csak kihallgat (lányom tanára számtalanszor kijelentik: „Kérdezzétek meg szüleiteket”), aki nem ért magyarázat nélkül, menjen privát iskolába, ahol a tandíj 800 frank havonta. Egy nyugdíj.

Lányom még tarja magát, csak a latin szavak betanulásánál kell segítenem neki. Nem tudom, hogy megy neki, de én már kívülről megtanultam a fél szótárt. S Karácsonyi Zakariás tanóróm jut eszembe (eredetileg Kóczyán-nak hívták és örmény volt), aki az ötödik után kijelentette: „Ringwald, én az idén átengedlek, ha megígéred, hogy jövőre számtanszakra mész. Nekem elég volt hülye viceidből.”

Számtanra mentem, de mégis elért Karácsonyi bosszúja: meg kell tanulnom az elmulasztott latint, most, lányommal.

Sirbeszéd egy kolozsvári munkás fölött

Az alábbi írás a bukaresti „A Hét” című lap hasábjain jelent meg, Szilágyi Andás neves magyar-zsidó író tollából.

Szem- és fültanuja voltam annak, amikor Brüll bácsi 75. születésnapján kiüntetésekkel koszorúzott mesterek, a porcelánszakma kiválóságai köszöntötték Brüll bácsit.

— Apánk voltál, tanítónk voltál, kenyeret adtál a kezünkbe! Néha szigorral, máskor meg türelmes szavakkal neveltél bennünket — mondották az egykori fiúk.

Sose láttam még ennyi szeretetteljes tömeget és ennyi könnyes szemet.

Brüll bácsi élete regényes, tele küzdelmekkel, éjjeli, nappali munkákkal, kísérletekkel, próbálkozásokkal, végső győzelmekkel.

De ki fogja megírni ezt a regényt Brüll bácsival, az Irisz porcelángyár kezdeti hőskorszakával, a hozzánk importált, szüdtávidékről hozott német mesterekkel, kik feltékenyen őrizték termelési titkaikat, s akik, ha egy belföldi munkás, akár Brüll bácsi, kérdezett valamit, siketnek tették magukat. Ki írja meg a tényeket, eseményeket, elmúlt izgalmakat, egy detektívregény, egy pszichológiai esszé technikájával, lévén szó még nem mesterek fiókjainak feltöréséről és receptjeik térsáról is. Hogyan tanult el tőlük minden mesterségbeli ismeretet és fogást és hogyan szárnyalta túl őket és hogyan termelt végül is jobban, szebben, selejmentesebben. Valóságos csoda ez. Brüll bácsin kívül melyik munkásról mondhatjuk el, hogy két gyárat

alapított: az Irisz porcelángyárat fiatal társakkal együtt és a gos szíve volt, de volt öméréte, tordai porcelángyárat, egymaga, teljesen egymaga.

Brüll bácsiról kihangsúlyozhatjuk, hogy boldog ember volt, — Ő egy vesztett sztrájk után nem ment vissza az Irisz gyárba, nem kezdte meg a munkáséletet, hanem végül is célba ért, beérkezett.

Életének utolsó 15 esztendejében állandóan a szeretet napfényében fürdött, folytonosan érkeztek hozzá tanítványainak levelei, gratulációk, sürgönyök, szeretetsomagok, vázák, még öt ábrázoló, porcelánból készült plakettek és domborművek is. Brüll bácsinak nem voltak ellenségei, irigyei, mindenki szerette őt. — Brüll bácsi tudott jó lenni. Jóságát, mint valami csodagyógyászt hihette széjjel maga körül.

Mi volt Brüll bácsi jósgája tulajdonképpen? Az ő óriási tapasztalata a kerámia területén, a művészi munkában, a technológiában, amit hatvanéves hangszerforgalommal gyűjtött össze, s amit jó szívetel és ambícióval osztogatott mindenkinek.

A porcelánszakma sokoldalú polihisztorja volt, amellyel szerény maradt és egyszerű. Városunk egyik legöregebb nyugdíjasa volt már és még mindig hívta az Irisz gyár mérnökei, mesterei, ha valami nem stimmel náluk. És ha a korondi fazekas jött hozzá s kérte, hogy a kobaltfesték vagy más anyag receptjét adja oda neki, Brüll bácsi nem sajnált egész délelőttököt foglalkozni a legénnyel, és elutazott Korondra, és segített föl lendíteni, megújítani a hagyományos korondi fazekasipart. Valóságos aranyember volt, nemcsak a szíve volt aranyból, de a tanácsai is aranyat értek.

Nincs a kerámiának egyetlen területe, amelyen ő alkotómunkát ne végzett volna. Még geológiai kutatómunkát is folytatott, ki minden, a csodás alagút-kemencék, a gyönyörű vázák és az egész? Brüll bácsi él, Brüll bácsi jelen van mindnyájunk lelkében a teremtményei által, Brüll bácsi halhatatlan.

Brüll bácsinak nemcsak jósdára fiatal társakkal együtt és a gos szíve volt, de volt öméréte, tordai porcelángyárat, egymaga, teljesen egymaga.

Brüll bácsiról kihangsúlyozhatjuk, hogy boldog ember volt, — Ő egy vesztett sztrájk után nem ment vissza az Irisz gyárba, nem kezdte meg a munkáséletet, hanem végül is célba ért, beérkezett.

Életének utolsó 15 esztendejében állandóan a szeretet napfényében fürdött, folytonosan érkeztek hozzá tanítványainak levelei, gratulációk, sürgönyök, szeretetsomagok, vázák, még öt ábrázoló, porcelánból készült plakettek és domborművek is. Brüll bácsinak nem voltak ellenségei, irigyei, mindenki szerette őt. — Brüll bácsi tudott jó lenni. Jóságát, mint valami csodagyógyászt hihette széjjel maga körül.

Mi volt Brüll bácsi jósgája tulajdonképpen? Az ő óriási tapasztalata a kerámia területén, a művészi munkában, a technológiában, amit hatvanéves hangszerforgalommal gyűjtött össze, s amit jó szívetel és ambícióval osztogatott mindenkinek.

A porcelánszakma sokoldalú polihisztorja volt, amellyel szerény maradt és egyszerű. Városunk egyik legöregebb nyugdíjasa volt már és még mindig hívta az Irisz gyár mérnökei, mesterei, ha valami nem stimmel náluk. És ha a korondi fazekas jött hozzá s kérte, hogy a kobaltfesték vagy más anyag receptjét adja oda neki, Brüll bácsi nem sajnált egész délelőttököt foglalkozni a legénnyel, és elutazott Korondra, és segített föl lendíteni, megújítani a hagyományos korondi fazekasipart. Valóságos aranyember volt, nemcsak a szíve volt aranyból, de a tanácsai is aranyat értek.

Nincs a kerámiának egyetlen területe, amelyen ő alkotómunkát ne végzett volna. Még geológiai kutatómunkát is folytatott, ki minden, a csodás alagút-kemencék, a gyönyörű vázák és az egész? Brüll bácsi él, Brüll bácsi jelen van mindnyájunk lelkében a teremtményei által, Brüll bácsi halhatatlan.

KESHET
 DRY CLEANING

TERJESZKEDÜNK

- A „KESET” Izrael legnagyobb ruha-, bőr- és szkáj-, függöny- és takaró-tisztító és festőüzeme.
- A „KESET” szőnyegtisztító Izrael legnagyobb és legteljeskörűbb szőnyegtisztító és kezelő vállalata.
- A „KESET”-nek több, mint 45 éves múltja és tapasztalata, és szerte Izraelben több, mint 100 fiókja van, amelyek állandó szolgálatot tartanak és teljes felelősséggel, megbízhatóan vállalják a munkát.

KI ÓHAJTJUK BŐVITENI A „KESET” FIÓKHÁLÓZATÁT!

HA SAJÁT ÜZLETE VAN KÖZPONTI HELYEN

vagy tisztító-átvevője van, és érdekelné, hogy a „KESET” fiókhálózatához csatlakozzék, akkor forduljon hozzánk.

A KÖVETKEZŐ HELYSÉGEK ÉRDEKELNEK BENNÜNKET:

- ★ JERUZSALEM központja és schunái
- ★ TEL-AVIV az északi és keleti negyedek
- ★ HAIFA Növés Säänán
- ★ JAFFA központ
- ★ BEÉR SÉVA központja és schunái
- ★ GIVATÁJIM
- ★ PETÁCH TIKVA
- ★ KFÁR SZÁBÁ
- ★ NESZ CIONA
- ★ AKKÓ
- ★ KIRJÁT CHÁJIM

... ÉS EGYEBÜTT!

ÉRDEKLÖDNI:

«KESET» VEGYTISZTÍTÓ LTD.

RAMAT-GAN, RECHOV MENACHEM JICCHÁK 5.

(Irányítószám: 52560)

Telefon: 795141

JERUZSALEMI SZÜCSÜZEM

keres

hozzáértő termelési

IGAZGATÓT/MUNKAVEZETŐT

aki gyakorlattal, vetekkel és ajánlásokkal rendelkezik

Telefon: 02-532870

SPECIÁLIS ÁRUSÍTÁS

EXPORT FELESLEGEK

Divatos, sportszerű modellek minden nagyságban és különösen nagy méretekben

JERSEY RUHÁK ÉS KÖSZTUMOK

TEL-AVIV, ALLENBY 76 (középső épület)

Nyitva egyfolytában 9-től este 6-ig — pénteken 12-ig

«LEOPARD» BŐRKABÁTOK

Telefon: 26 56 11.

Készen és rendelésre — Kabátok hosszabbítása — Exkluzív modellek — Gyári árak

TEL-AVIV * HÁNEGEV 8

(Hásáron sarok, Tácháná Merkázit) a Chevrát Háchásmállal szemben

1981. I. 23

7

SZEREPLŐK:

MAJOM: Ezt az emberszabásu majmot nem szabad naturalista módon ábrázolni. Jóval közelebb kell hozni az emberszabáshoz, mint a majomhoz, nehogy izléstelen legyen kapcsolata a többi szereplővel. Tekintve, hogy nyilvánvalóan színésznek kell be-bujtatni majombőrbe, az így is őrizze meg emberi formáját és csak mozgásában karikírozza az utánozza a majmot. Ugyanez vonatkozik a MAJOMLÁNY-ra, a kinél inkább a nő kell kihangsúlyozni, mint a majmot. Arca épenyug eltér egy nő arcától, testére fehér, esetleg barnapettyes szőrmé simul, ami inkább kezese-lábashoz, mint szőrzethez hasonlít, karcsúsága, mozgása teljesen nőies legyen.

EMBER (Mint rendszeren)

EMBERLÁNY. (Mint rendszeren).

Szin az állatkert egy elhagyott sarka, egyetlen majomketeccel. A rácson zsinorral odafüggesztett tábla lóg, melynek felirata:

EMBERSZABÁSÚ MAJOM

A ketrechben himmajom heverészik a falra felszerelt keskeny párkányon. Most ébrednek. Lomhán leereszkedik a polcra, ásít, nyugtázkodik. A rácshoz lép, jobbra, balra nézeget, talán az őrt keresi mert éhes. De senki nincs a láthatáron. Ide-oda kering végül a sarokban talál valami zacskót amiben néhány mogoró van, eszegeti. Vakarózik, kőkődi a mogoróhéjat. Ujra kitekint a rácson. Aztán natál egy sötét sarokból nagy kulcsot kotorász elő. Szépen kinyitja vele a ketréc ajtaját és kísétál. Keresgél a földön, peredarabot talál, majszolja. Egy pillanatra kísétál a szinből, de eszébe sincs megszökni már jön is vissza, oda megy a táblához, elégedetten szemléli, aztán büszkén elkezd a mellét döngetni. Ujabb mellverés, aztán visszamegy a ketrechbe, gondosan bezárja, de a kulcsot benne hagyja. Majd felmászik a polcra és ismét aludni készül. De ekkor megjelenik az Ember. A szin jobboldalán lép be.

Öltözte Jeans nadrág, piros ing, jaguár cipő, lobogó sörengy, melyre váratlanul cilinder borul. Az inge derékig ki van gombolva, csupasz melle látszik. Nyakán borszalagon valami amulett. Odalép a ketrechez, a majmot nézi, de az nem mozdul. Kézbeveszi a rácson lógó táblát és elolvassa. Elégedetten bölint. Nézi a majmot, füttyent egyet, integet neki. A Majom lomhán le-mászik a polcra, a rácshoz lép, nézik egymást. Az Ember — cigi vesz elő, rágyújt. A Majom nézi, majd hasonló mozdulatokkal rágyújt egy képzelt cigarettára. Az Ember kacag, tapsol. A Majom ezt is utánozza, majd verni kezdi a mellét, vakarózik. Az Ember szintén mindent utánoz, úgyhogy szinte máris szerepet cserélnek. Hol az egyik, hol a másik utánoz. Mindkettőnek nagyon tetszik a játék. Megint szembenéznek egymással. Az Ember váratlanul megijeszti a majmot, azt mondja neki: Buuu! Az megijed, a ketréc távoli sarkába hátrál, az Ember térdét csapkodja, úgy hahotázik. A Majom lassan visszajön, egész közel jön a rácshoz és hirtelen mozdulattal, leken egy pofont a másiknak. Az Ember hátraugrik, a Majom pedig ugyanúgy a térdét csapkodja hahotázva. Aztán valahogy megint összebarátkoznak. A Majom kinyitja a ketréc ajtaját és invitálja befelé az Embert.

Az óvatosan közeledik, bekuk-

LADÁNYI LÁSZLÓ:

MAJOMPARÁDÉ

NÉMAJÁTEK NÉHÁNY INDULATSZÓVAL ÉS A VÉGÉN EGY EGÉSZ MONDATTAL

kant az ajtón, még nem mer belépni. A Majom hajlog, pitizik, nyújtja a kezét. Végül az ember mégis megembereli magát és felmászik a ketreche. A Majom boldog, ugrál örömeiben, mellét veri. Aztán úgy mutogatja a ketrécet, mint az Ember mutogatná az új lakását. Felmászik a polcra, hogy milyen kellemes ott a fekvés, majd a ketréc tetejére szerelt nyújtót kapja el és akrobata mutatványokat végez. Az Ember ügyetlenül utánozza. Meg kísérel felmászni a polcra. Míg így háttal van, a Majom óvatosan az ajtóhoz lép, kiugrik és rázárja az Emberre. Odakint ugrál örömeiben, mellét döngeti.

Most veszi észre az Ember, hogy mi történt. Ijedten az ajtóhoz fut, megrázza. Integget a Majomnak, eressze ki. A Majom csak vigyorog, a fejét rázza. Aztán odamegy a táblához és megfordítja. A másik oldalon ez a felirát:

MAJOMSZABÁSÚ EMBER.

Kedvtelve figyeli, mit csinál a ember a ketrechben. Valami furcsa változás történik vele. Abbahagyja a rácscrázt és va-

karózni kezd. (Ez érthető, mert jelentős tetürakomány található a ketrechben.) De az Ember lassan átveszi a majom szerepét. A polcra kapaszkodik, de lehuppan. Ujra megkísérli, sikerül, akkor lemászik, a nyújtót kíséri meg a majom mutatványait, peresze gyatrán. Odalép a rácshoz, veri a sovány mellkasát. Int, hogy ki akar menni innen. A Majom rázza a fejét. Az Ember ekkor kártyacsomagot vesz elő, megkeveri. A Majom érdeklődéssel nézi.

Az Ember a háttérből hosszú lócsat vesz elő, egyik végébe ül és osztani kezdi a kártyát. Először magának, aztán a képzelt lenfélnek. Felveszi a lapját, gondolkodik, aztán kitesz egy lapot. A Majom kíváncsian nézi. Az Ember veszi a szemben levő ki-osztott kártyát és a Majom felé nyújtja a rácson keresztül. Mutatja, hogyan kell legyezőszerűen kézbe venni. A Majom utánozza, aztán vizsgálgatja a lapokat, megszagolja, jelzi, hogy nem tudja, mit kezdjen vele. Az Ember hívja, csalogatja, jöjjön vissza a ketreche. A Majom beleegyezik, kizárja az ajtót és belép,

de az ajtót félig nyitva hagyja. Az Ember kézzel-lábbal magyarázza, hogyan kell játszani. Végre a Majom leül és kezdődik a parti. Persze, a Majom veszt. Dühösen lecsapja a lapokat és veri a mellét. Tartja a tenyerét, hogy a Majom fizessen. A Majom kotorász képzeletbeli zsebeiben. Ki is fordítja, mutatva, nincs egy vasa sem.

Az Ember dühös, mutatja: Ilyen Majom miért ül le játszani, ha nincs pénze. Papírt vesz elő, ráír egy összeget, nyújtja a Majomnak, hogy írja alá. A Majom nem érti. Rázza a fejét, hogy nem tud írni. Az Ember fogja a mellő lábát és egyik ujját rányomja a papírra, aztán elégedetten elteszi az I. O. U.-t. Ujpartit. A Majom erősen elgondolkodik, mielőtt lerak. Játsszanak — a Majom megnyeri a partit. Az ember mérges, a Majom boldog, a mellét veri. Aztán nyújtja a mancsát, kéri vissza a papírt. Az ember dühösen visszaadja, a Majom elveszi, darabokra tépi. Már leülne a következő játszamához, amikor balról megjelenik a LÁNY.

Ellentétben az Emberrel, ő régieken öltözködik, — valósággal nagymama viseletet hord. Fején florentin kalap, kesztyűs kezében csipkészerű fehér napernyő. Elsétál a ketréc előtt, benéz, tovább megy, nem fogja fel, amit lát. Egyszerre megtorpan, visszafordul, most jön rá, hogy valami furesát látott. Csodálkozva nézi a két alakot. Észreveszi a táblát, elolvassa: Majomszabású ember. Megfordítja: Emberszabású majom. Belebámul a ketreche. Az az Ember észreveszi a Lányt, mialatt a Majom keveri a kártyát, ő rácshoz lép, kalapot emel és invitáló mozdulatot tesz. A Lány rámutat az Ember nevetésére öltözetre és fitymálva elfordul. Az Ember vállat von. — Most a Majom észreveszi a Lányt, a rácshoz lép, mellét döngeti, izmait mutogatja. Ez már érdeklő a Lányt. A Majom kinyújtja a kezét a rácson túlra. A Lány nem meri megfogni, az ernyőjét nyújtja felé. A Majom elkapja az ernyőt, és behúzza a ketreche. A Lány dühös, toporzékol. A Majom kinyitja az ernyőt, peckesen sétál vele fel és alá. Az Ember visszauul a padra, tetveszkedik. A Lány mérgesen belöki a ketréc

ajtáját, felmászik a ketreche, a Majomhoz ugrik, hatalmas pofont ken le neki, majd kirángatja kezéből az ernyőt, becsukja, és azzal kezdi páholni. A Majom csak áll és bámul. Nagyon tesszik neki a Lány harciassága. Közelebb megy hozzá, a Lány megvetően háttafordít, de azért visszales rá. A Majom többször körüljárja, szaglássza, — megáll előtte, hívja magához, mellét veri...

A Lány nem mozdul mire a Majom olyan mozdulatot tesz hogy no várj csak! Azzal megfordul és a vörös fenekét mutatja gondolva hogy ki tudna ennyi szépségnek ellenállni. A Lány azonban nem értékeli ezt egy csöppet sem, kineveti. Erre a Majom a még mindig tetveszkedő Embert lökdösi, unszolja, tanítsa meg, hogyan kell bánni a Lánnyal. Az Ember, akit a hölgy már nem érdekel, igyekszik be-tanítani. Meghajol, megemeli a cilinderét, összezárt ujjait szájá hoz tapasztatja, mutatva, hogy milyen gyönyörű a hölgy, ujra meghajol, kezét csókol neki, aztán letérdel, szívére teszi a kezét. A Majom figyel, leveszi a cilinderet az Ember fejéről, odamegy a mindenfelé szemlélődő Lányhoz és pontosan megismétli amit az Embertől tanult. A Lány olvadozik, simogatja, bököl neki.

Most a szin jobboldalán megjelenik a Majomlány. Karján kis kosár, teli mogoróval, bájos mozdulattal lépdel, látja, hogy a ketréc nyitva van, belép. Észreveszi, hogy a Majom udvarol a Lánynak, legyint, böködi a Majom hátát és amikor az megfordul átadja neki a kosarat. A Majom átveszi, de int, hogy táguljon innen. A Majomlány vállat von, menni készül, amikor meglátja az Embert. Bámulja. Az Ember abbahagyja a várakozást, kedvtelve nézi a Majomlányt. Tetszik neki. Rávigyorog. A Majomlány kecses mozdulatokkal kelletti magát, közelebb lép az Emberhez, aki elkezd döngetni a mellét.

A Majomlány megérinti az Ember sima arcát, a csupasz, szőrtelen mellkasát, csodálkozva rázza a fejét. Hirtelen az Ember slicce felé nyul, mire az ijedten hátraugrik, ujját a szájába teszi, szőgyelli magát.

A Majomlány nevet, jellezzel kérdezi, miért ijedt meg. Az Ember, most végig játssza ugyanazt az udvarlási szertartást, amire a Majom tanította. A Majomlány is el van ragadtatva, simogatják egymást. A Majom és a Lány szintén nagyon örül egymásnak. Mindkét pár elért ahhoz az állapothoz, amikor elvesztik a fejüket. Mozdulataik szinte szinkronizálva teljesen azonosak.

A Majom és az Ember is valamit sug a partnere fülébe. A Hölgyek látszólag tiltakoznak, de az újabb ostrom elgyengíti őket. Végül mindkettő igent int a fejével. Erre mindkét Férfi nekirohan. De erre a Lányok hirtelen otthagyták őket és összeszefutnak, megbotránkozva. Mindketten mutatják, hogy hiszen a Közönség mindent lát. Az Ember megérti őket, izgatottan a háttérben levő erdő felé mutat. A Két Nő boldogan helyesel. A Férfiak a mellüket verik. Aztán kiki a párjával, a Férfiak a hölgyeket lesegítve kimásznak a ketrechből. A Majom veszi a kulcsát, gondosan bezárja a ketrécet, táblát tesz ki RÖGYN JÖVŐK felirattal, karját nyitja a Lánynak és a másik párral együtt megindul az erdő felé. Menet közben az Ember visszafordul és elmondja az egyetlen mondatot: TALÁN MOST MAJD JOBBAN SIKERÜL! Tovább mennek, majd eltűnnek az erdő sűrűjében.

MINDENNEL, AMI AZ ÁGGYAL KAPCSOLATOS, ELŐVIGYÁZATTAL VISELTETEM. EZÉRT VÁLASZTOTTAM A SACHS MELEGÍTŐ LEPEDŐT.

(PNINA ROSENBLUM)

"Aki engem ismer, jól tudja milyen válogatós vagyok. Ez nemcsak izlés dőlése, anyámtól is megengedhetem magamnak, hogy a legjobbat válasszam." "Az egyik különlegesen jó dolog, amit az elmúlt telen felfedeztem a Sachs melegítő lepedő volt. — Mert ha nem a legjobb, nem jutott volna az ágyamba. Azok számára, akik most arra gondolnak, hogy minnek nekik melegítő lepedő", csak egyet mondhatnak: aki még nem aludt telen melegítő lepedőn — az nem tudja mi a valódi élvezet az ágyban. En pedig tudom, hogy mit mondok." "On is megengedhet magának ezt az élvezetet: éjszakanként csak 10 agorába kerül — mert a Sachs melegítő lepedő áramhasználatát minimális. Mi több: lemondhat minden más melegítőről, a hálósobájában — a jelenlegi villanyár mellett ez rendkívül nagy megtakarítást jelent. A melegítő lepedő használatát olcsó és biztos: Csak egyetlen egyszer, a télelejen kiteríti — és éjszakanként élvezheti az ágyban a kellemes meleget. Ez az oka annak, hogy Európában sokmillió házbán,

Izraelben pedig többször lakásban már használják a melegítő lepedőt, mint a hálósoba legideálisabb téli fűtését

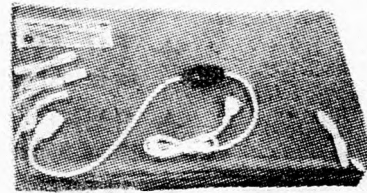
A SACHS ELŐNYEI:

- A lepedő minden gyűrődést kizárólag tapad a matracra. Ez az előny biztonságos és hosszú használati időt garantál.
- Három pozitív áramkapcsoló lehetővé teszi a megfelelő hőfok kiválasztását.
- Mosható (a 231—231—441 modell).
- Három évi garancia.
- Megfelel az angol patentesztáló intézet szigorú előírásainak. A termék mintapéldánya kiállta az izraeli szabványhivatal ellenőrzését (41806—231 számú igazolás).

KETTŐS BIZTONSÁGI MÓDSZER

A finom hőfokozó szálak hálózatát ragasztották két préselt rétegre közé. Ez az eljárás kizárja a hőszállítók elmozdulásának lehetőségét. A melegítő lepedőt különleges rozgató berendezéssel kötjük a matracra, ami a lepedőnek hosszú élelet és biztonságos használatot ad.

SACHS MELEGÍTŐ LEPEDŐ: AZ EGYETLEN MOSHATÓ, HÁROM ÉVI GARANCIAVAL.

AZOKNAK, AKIK SZERETIK AZ ÁGY ÉLVEZETÉT, SACHS MELEGÍTŐ LEPEDŐT

SACHS ש"ק

Kapható a Sekemében, az áruház-lánolatokban és a válogatott elektromossági boltokban.

Központi eladási hely: Ben Jehuda 72, Tel-Aviv tel: (03) 234206. Közvetlen eladás üzemi bizottságoknak: Ofer Szade, tel: (03) 226575.

DÁNOS MIKLÓS budapesti riportsorozata (2.)

A TULÉRZÉKENYSÉG HIBÁJA?

Bevezetés helyett, részletek egy német interjú-sorozatból, amely a mai Budapesten készült.

— Tudja, hol volt 1944-ben Budapesten a gettó?

— Nem, nem tudom!

— Soha nem volt kíváncsi rá? — Kíváncsi?! Miért lettem volna? (24 éves budapesti fiatal-ember).

Más: — Tudja, hogy kiket és hány embert zártak gettóba Budapesten?

— Ugy tudom, hogy zsidókat meg partizánokat. Hogy hányan lehettek? 2—3 ezren, az biztos. (30 éves asszony).

Más: — Tudja, hogy kik és milyen célből zárták gettóba a zsidókat?

— Persze, hogy tudom, hát a németek zárták be őket. Hogy miért?

Mert a zsidókkal mindig baj volt (19 éves tanuló).

Lehet, hogy a zsidókkal gyakran volt „baj”, de hogy a közel múlt és a történelmi események tanításával és terjesztésével szintén baj van a mai Magyarországon, azt a fenti, három beszélgetés-töredék is bizonyítja.

Mindent azért vetettem papírra, mert meghívtak a budapesti gettó felszabadulásának emlék-ünnepélyére. Nem mehettem el, mert már nem tartózkodtam Magyarországon. De két évvel ezelőtt épp ott voltam január 18-án és résztvettem az emlékezésben.

AZ UTOLSÓ KAPU IS BEZÁRULT

Azon a zimankós télen kevés választotta el a Szent István-korona visszaadásának méltóságát, fénys ünnepe, a legnagyobb magyar gettó felszabadításának szerény megemlékezésétől. Az egyik országos, sőt nemzetközi ügyvé vált, a másik egy párizsi, zsidó közösség gyászmissziójáé. Pedig ez a két esemény a történelem bizarr és kiszámíthatatlan fordulatának jóvoltából valahol találkozott. Nem csak akkor, amikor szinte egyazon időben tünt el a korona, (a magyar szabadság ki-nem-mondott jelképe) ebből az országból és született meg 1944 őszén ez a zsidó börtön, a nagy magyar börtönné vált országban, hanem most is. Hiszen az amerikai küldöttség több markáns tagja nem csak a Szent István-korona előtt hajtott fejet, hanem 24 órával később, a magyar zsidók mártírjainak emléke előtt is. Em lékeztetőül a felejtők, a legyintők a manipulálók felé.

Es, ha már szóba kerültek az amerikai magyar-zsidók, hadd jegyezzem meg azt a Magyarországon diszkrétan elhallgatott tény, hogy miközben a jobboldali, fasiszta magyar emigránsok a Szent István-korona visszaadása ellen tüntettek, Washingtonban az amerikai magyar-zsidó személyiségek java, a koronaékszerek visszaadása mellett hadakozott Carternél. Hogy aztán mit éreztek a volt gettó, a pusztulás, a tömeggyilkosság színhelyén — az más kérdés...

Mert valahol itt volt az az utolsó gettókapu, amely a 4-es számot viselte és amelynek lezárásáról 1944 december 14-én így rendelkezett Szálasi:

„A 4-es kapu is azonnal lezárandó. Zsidó a gettót többé élve el nem hagyhatja.”

Tiszta beszéd! Immár nem „izraelita vallású egyének”, akiket „tömörítés céljából” költöztettek ide, hanem egyszerűen zsidók, akiket meg kell ölni.

A magyar főváros közepén, százezrek szeme láttára a VII. kerületben jelölték ki a gettó területét. 4725 immár részben romos, rossz állapotban levő lakásban — szobában összesen 63.000 (!) személyt zsúfoltak össze. Hogy hány százat, ezret cipeltek

még be és hány ezret szállítottak el innen a halálba, azt a történelem immár feldolgozta. Mint ahogy ennek a legutolsó európai zsidó gettónak tragédiáját, hihetetlen méretű emberi drámáit, szintén papírra vetették. Az utolsó fejezetben szerepel a gettó felrobbantásának és sok tízezer zsidó megsemmisítésének titkos tervei is. A német történészek a magyar fasisztákat vádolják ezzel az intencióval, a magyar történészek az SS-ek elhatározásaként tartják számon ezt az utolsó akciót, amelyre szerencsére már nem került sor. A szovjet csapatok 1944 január 14-én éjjel elérték a Nagykörut vonalát, 16-án felszabadították a „nemzetközi menlevelesek” körzetét, január 18-án pedig kinyitották a gettó kapuit. Azóta is, ezen a napon

emlékezik meg a magyarországi zsidóság a gettó halottjaira, az egyetemes magyar zsidóság tragikus elpusztítására.

CSAK PROTOKOLL-FELADAT?

En, őszintén szólva másképpen képzeltem el egy ilyen gyász ünnepeket. Igaz, hogy korrekt módon helyezték el a Wesselényi és Kertész utca sarkán levő iskola falán lévő márványtábla előtt a koszorukat; igaz, hogy a zsidóság valamennyi központi intézménye képviseltette magát és — mint már mondtam — a külföldiek sem hiányoztak. A fővárosi közigazgatási szervek, a Tanács koszorú is itt vöröslöttek, megjelent az MTI riportere és a tévé operatőre, tehát hang sulyozom, a legkisebb hiba sem csuszott a rendezésbe. A zsidó

szervezetek épp úgy mint a magyar állami hatóságok maradéktalanul teljesítették protokoll-feladatukat. Akkor miért maradt bennem mégis hiányérzet? Miért ez a titkos elégedetlenség? A belső szomorúság? Sokkal nehezebb felelni rá, mint ahogy az első pillanatban hittem.

Mert valahogy úgy képzeltem el magamban egy ilyen budapesti emlékezőt, mint a közvetlen, háboru utáni első esztendő fejhajtásos, döbbenettel és nagy emberi őszinteséggel teli gyászórait. Kevesebb merev protokollal és sokkal több, mélyről indult spontánsággal. Kevesebb hivatali beidegződéssel és lényegesen mélyebbjárattal visszagondolással.

Közéleti cselekvés ez is, amaz is. Csak akkor még minden friss volt, a gyász is, a túlélés öröme

is. Akkor — a jelképes — egyedi sirok fölé hajoltunk, most csak úgy általában „a fasiszmus áldozataira” emlékeznek, akik emlékeznek. Hivatalból. Az akkori évfordulóknak sürgős és helyettesíthetetlen közölnivalójuk volt az emberiség számára; azt a szinten hihetetlen tényt kiáltották világgá, hogy itt, ezen a helyen, ebben az országban, ártatlan magyar állampolgárok százezreit pusztították el; hogy ebben az európai világvárosban, a szomszédok, volt barátok, ismerősök szemeláttára a Dunába löttek, deportáltak, gettóba zártak — nem, nem csak a németek! — hanem magyarok, egyenjogú állampolgárokat, akiknek az ég világon semmi bűnük nem volt! És ha ezt jóvátenni már nem is lehet, de megkövetni szent emberi kötelesség. És erre — a

nem akármilyen — megkövetésére minden alkalmat meg kell ragadni — Főleg január 18-át!

A FELIDÉZÉS ELMARADT

...Valahogy úgy képzeltem el magamban azon a januári, szerdai napon, hogy a napilapok, időszaki folyóiratok, ha nem is, mindegyik, de közülük néhány felidézti a magyar-zsidók elvérzésének tragédiáját. Nem így történt. Átloptam valamennyi újság, valamennyi oldalát. Sehol egy szó sem jelent meg erről az eseményről. Pedig más, lényegesen kisebb jelentőségű évfordulókat bőven kihasználnak az emlékeztetőre. Ez pedig annál is indokoltabb lett volna, mivel Magyarország mai rendje élesen elhatárolja magát ezektől az eseményektől. Hát akkor?.. Miért maradt mégis „zsidó ügy” a tömeggyilkosságból? Miért csak az Uj Élet — a magyar izráeliták lapja — tölti meg hasábjait és emlékeztet méltóképpen a gettóra?

Szerintem nem csak az áldozatok feladata szítani az emlékezés tüzet, a másik félnek is legalább olyan mértékben és morális hozzáállással kell résztvenni ebben a műveletben.

Pozitív példa erre a „Kristallnacht” nyugatnémetországi felidézése. Nem csupán helyi, hanem országos, sőt nemzetközi eseményné változtatták az évfordulót. A kezdeményezés nem a zsidó szervezetek, hanem a kormány felől indult el, mint ahogy a két órás helyszíni tévé-közvetítés is jelezte az emlékeztető fontosságát; nem is beszélve arról, hogy Németország valamennyi vezető politikusa, éln Helmut Schmidt kancellárral ott ült a gyászistentisztelet első sorában. Sőt, beszédet is mondott — őszintét, keményszavut, megrendítőt. Pedig tulajdonképpen „csak” 150 zsidó halottja volt a „Kristályéjszakának” — és nem 550.000 mint a magyarországi gettózásoknak és deportálásoknak — de elindító folyamatként értékelték ezt a hitlerista támadást és a szörnyű folytatását is belekalkulálták. És még valamit beleszámítottak: az utókor érzékenységét...

Nos, ennek az érzékenységnek a hiányát éreztem azon a január 18-án Budapest szívében. Hogy ez az én személyes külön bajom? Tulérezkenységem szubjektív megítélése? Lehet. De az is bizonyos, hogy rajtam kívül, még legalább százezer túlélő érintett meg a hiányérzetnek e nehezen körülhatárolható szomorúsága.

Hogy is mondta az a naiv, 19 éves budapesti tanuló? „Mert a zsidókkal mindig baj volt...”
Ugy látszik ez „a baj” még nem múlt el egészen.

KÜLDJÖN

CITRUS

GYÜMÖLCSÖKET

ajándék-ládában

NYUGAT-EURÓPÁBA

és az

EGYESÜLT ÁLLAMOKBA:

NARANCST

vagy

GRAPE-FRUITOT

export-minőségben

*

Megrendelhető:
PARDESZ SZINDIKÁT-nál
T.A., reh. Káplán S. — 64734
Tel. 03-210121

1981. I. 23

9.

Most egyszerre mindenki olcsó televíziót ajánl.

Mi drága televíziót akarunk Önnek eladni!

Néha a „drága” az, ami kifizetődik: a kép és hang minőségében, technikai tökélyben, a hosszú időre szóló biztos befektetésben. Az ITT Schaub-Lorenz az volt, az ma, az lesz mindig a világ legjobb televíziója!

MADE IN WEST GERMANY

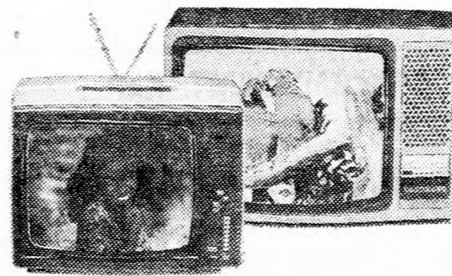
A VILÁG LEGJOBB TELEVÍZIÓJA

KIZÁRÓLAGOS IMPORTŐR:

kinori ltd

TEL-AVIV, RCH. PEREC 4.

Tel. 621984, 624193

Kapható a jobb elektronikai üzletekben

ADÁS-VÉTEL

- MODERN női férfi parókák minden színben 200... sekel. Hajpótlók, fonatok. Látogasson el! Szalon Jemel, Allenby 93. Tel. Aviv, 290682.
- MERKAZ HAAVAZ. Tel. Aviv. Hasaron 21. Tchéna Merkazit, 333769, naponta kóser, friss kacska, liba pulyka. Nyitva 8-17-ig.
- BORKABATOK, szörmebundák szezonvégi árakban. Alakításokat vállalunk. Elite, Tel-Aviv, Ben Jehuda 37. - 654420.
- VESZUNK régi bútor, frizsidereket, televíziókat, szőnyegeket, felszámolókat stb. 836315, 311845, 315485, Givatáim.
- VILLANYBOROTVAK — javító szolgálat és árusítás. — Csákesz, Bialik 12. Ramat-Gán, 736164.
- JEHOSUA vész órszereket, felszámolást, háztartási felszerelést, bútor, stb. 831494, 876224.
- ERNEST vész bútor, frizsidert, televíziókat, szőnyegeket. Hazhoz megy. 826323.
- TELEFONPOLCOK és asztalok, tükrök, fogasok, Senkin 6. Tel. Aviv.
- BORKABATOK, nyúlbor zakettek, készen és rendelésre. Javításokat végez francia szakember. ORI szalon. — Tel-Aviv, Ben Jehuda 22. tel. 298850.
- AKCIO! — Dupla ágymatracokkal 1895... háromajtós szekrények 1635... konyhapolcok 485... íróasztal 595... „SEM” bútor, Bugrasov 26, a pinceben, tel. 03-280493.
- KOMOLY műgyűjtő vész festményeket és európai antikváriumokat jó minőségben, 03-248568.
- VENNEK használt, vagy új zongorát és olasz tangóharmonikát, telefon: 03-742485.
- GAZ-, villany és petróleum-kályhák felszámolása, — radiátorok egyedülálló áron, oléknak vámentesen. Lóbi Elijah, Jaffa, Szd. Jerusolajim 29.
- AMERIKAI ágynemű és törölközőakció, telikabátok, csizmák, tréningruhak és blúzok, Universal, Tel. Aviv 27, a pinceben.
- ELADÓ Fiat 131, 70-es modell, majdnem új, 27.000 kilométer, tel. 03-834039.
- TRIUMPH, 1970-es modell, 4 ajtos, kitűnő, teszt. 03-846496.

TURISTA keres

- TURISTA keres azonnalra autót, útlevelel, utlevélre, telefon: 03-846496.
- ELADÓ Pálgáz melegítőkálya nagyszéri állapotban, tel. 03-29425.
- KOMPRESSZORT vennék. Az üzletben: 03-827002, este: 03-294501, 17 óra után.
- FIGYELEM! Gyönyörű, modern, új eredeti bőr szalagárnitúra 7.900... sekel, tel. 03-724567.

ÁLLÁS

- KERESUNK gyógyszerészt, vagy segéd gyógyszerészt országbeli nagy gyakorlatú, felnapra. Este 03-741949.
- SZKIGEA HELEN keres gyakorlati overlock-, Singer-, kettivarókat és tisztapolókat, teljes foglalkoztatásra. Jo feltételek a megfelelőknek. Hajeszod-u 4. Bloomfield. 03-831176.
- RESZBEN korlátolt hölgy felügyelőre és háztartásnak vezetésére 50-én felült asszonyt keresünk, bennalvással, tel. 797321.
- KERESUNK „Pelz-zwiklers”-eket, — előző gyakorlat nem szükséges. „Par-Jisor”, szd. Har Cion 106, tel. 03-829306.
- KERESUNK könyvelőt (nyugdíjást), alkalmilag, értéktöbbletadó-ismertekkel. P. O. B. 3516, Tel. Aviv.
- NAGY német képzőiskolák keres ügynököt(nőt) vállalatok ledolgozására. P. O. B. 46088, Tel. Aviv.
- IDŐS kellemes ír könnyű gondozására asszonyt keresünk délutántól — másnap reggel, külön szoba van. Pente és szombat: 03-415752, 11-től 3-ig és este 6 után, hétköznap délután és este.
- GYAKORLATTAL rendelkező szabász nő/modellistát keresünk női ruhákhoz, tel. 03-638695.
- KERESUNK munkásokat automata hímzőgépekhez, betanítás helyben. — 2.) Asszonyokat kézi munkára, Singerhez és zik-zak-hoz. „Mifale Rikma”, — Eljart 22, Tel. Aviv, III. emelet.
- HAZTARTÁS vezetésére asszonyt keresünk Cholonban, tel. 844596.
- ROMANUL, jiddisül és héberül beszélő nyugdíjas hajlandó idős ember kísérője lenni napi néhány órára, Ramat Gán környékén, tel. 03-706239.

TEL-AVIVI enkrásza

- TEL-AVIVI enkrásza eladónót keres, új óla is lehet. Tel. 623887.
- VASALÓNÓT keresünk, aki ért varrások és kezimunkához, péntek szabad, tel. 654839.
- EGYEDULALLO hölgy lengyelül, németül beszél asszonyt keres bennalvással, telefon: 03-454638.
- METAPELETET keresünk 10 hónapos kisgyermek mellé, 8-tól 14-ig, Kiron, Lévi Eskol 176/6, 03-754849.
- BETEG hölgy mellé román gondozónót keresünk 2-3 órára, Ramat-Aviv, 03-444282.
- CSECSEMŐ mellé, németül beszélő fiatal gondozónót keresünk apriltól, jó fizetéssel, Aloni, 03-419670.

LAKÁS

- CHOLONBAN eladó 3 szoba, IV. emelet, szépen rendezett, 40.000 dollár, — 805375.
- URING bútorozott szobát keres Tel-Avivban, vagy közvetlen környékén, — POB. 37303, Tel-Aviv.
- KIADÓ kétszobás lakást keres gyermekkel pár teljes, vagy részleges bendezéssel, 852160.
- CHOLONBAN, a Weissmann épületben (MIKVE Jiszraelle szemben), négyzetos, 100 négyzetméter, fűtés, lift és parkolás, oszlopokon (8 lakásos), 100 ezer dollár. Tel. 892533, délután.
- ALKALMLAG! Ramat Gánban három és félszobás, III. em., 78.000 dollár. Horovitz, Ramat Gán, rch. Josef Hagállil 6.
- ELADÓK és kiadó lakások, cottage-ok, villák és telkek. „Dirof Hasaron”, 652-83046.
- KIADÓ kétszobás bútorozott, elegáns lakás, németül beszélő turistáknak, — Tel-Aviv, tel. 236116.
- ELADÓ Ramat Hanászin háromszobás étkezőszobás, luxus frontlákas, lehel bútorral és raktárral, 03-846496.
- ELADÓ Petách-Tikvá, Ejn Gánim Bécében két család, luxus cottage, 230 négyzetméteres, 125.000 dollár. Telefon 724856, szombat kivételével.
- SZEP szoba, konyhahasználattal — nyugdíjasnak, vagy turistának, esetleg fél panzióval, 03-238693.

BUTOROZOTT szoba teljes

- BUTOROZOTT szoba teljes paúzióval és komforttal, idős férfinék, nőnek. — 03-801805.

HÁZASSÁG

- RIKA SCHERF nemzetközi házasságközvetítőiroda Karmelon, Haifa, Hatfisi 12, ajánl sikeres házasságokat minden korban. Szülők! Házasságok gyermekeiknek tudtuk nélkül. 04-330533.
- NEMETORSZÁGI nyugdíjait rendelkező, 65/160, nyugdíjas, házasság céljából, jiddisül beszélő nőt keres, lakással. Tel. 598769, Eli.
- RENDEZETT özvegyember, jó amerikai nyugdíjjal, házasság céljából asszonyt keres 65-ig. Tel. 02-715027, délután 10-13-ig.
- NEM SZABAD, 63 éves akadémikus, Temperamentumos, barátságos keres, Tel-Aviv, POB. 22158/B.
- DALIA, Izrael egyetlen komoly, megbízható, titoktartó házasságközvetítő irodája. Fiókok Európában, komoly nemzetközi kapcsolatok házasságra, milliomosok/nők, akadémikusok/nők, nyugdíjasok/nők, gyárosok, külföldi és Izraelből, 18-75 év között.
- DALIA nyitva egész nap, Tel. Aviv, Alchárizi 7, Sioma Hámelech és Arlozorov sarak, tel. 03-235906.
- ROKKANT jeany, 37/155, megfélemlített keres 40-45 között. Tel. 834972.
- MAGANHIREDES! Rendezett, kulturált, 61 éves özvegyember ételtartást keres, tel. 03-658980.
- NYUGDÍJAS mérnök megismerkedne nyugdíjas orvosnővel, vagy gyógyszeres nővel, telefon: 054-25123.
- ONALLO, intelligens, bájos özvegyasszony, megismerkedne akadémikussal, 58-62 között, telefon: 03-259104, d.u. 1-101.
- JOMEJELENSU, becsületos, korrekl, 68/190, elvonne megfelelő, magyarl, németül beszélő asszonyt, 60-ig. — POB. 6334 Tel. Aviv, 61062, Gluck.

KÜLÖNFÉLE

- APOLONÓ otthonában vállalja idős és betegek ápolását, vagy hajlandó hához is menni. Petách-Tikvá környékén, tel. 03-925028.
- HAMAVRIK nagytakarítás és polish lakásokban, feregirtással, 1250 sz. engedély, felelősséggel. 03-313599.
- ILANA PAROKASZALON. Különleges Elura parókák 10-20% engedmánnyal. Dizenhoff 125, 03-224596.
- A ZUCKERMANN fogászati laboratóriumában expressz javítások fél óra alatt, Tel. Aviv, King George 5. Tel. 232429.
- ZEEV kádák zománcozása az egész országban, felelősséggel, tel. 052-78862, 04-526622.
- FORRÓ tuss a nap számlájára! Serrutél Merkáz B. M., Givatáim, Kátzenelson 131, tel. 731032.
- MAGDA fogászati laboratórium vállal sürgős protézis-javításokat; fél óra alatt. Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény. Tel-Aviv, Balfour 27.
- REMONT, modernizálás, meszelés, csempézés, balatnizás, víz, villanyvezetékek, kátrányozás, nedvesség ellen, felelősséggel. 03-294416.
- A BOILER, melynek segítségével csökken a villanyszámlája. „Máteche Chásmal” a gyár 03-802146, igénykészek, tel.: 03-394320, 03-415034, 04-726263, 04-709774, 02-242271, 03-754556.
- „LOS TRONCOS”, Jiszráel argentin luxus étterme a Natanja-Tel-Aviv országúton, a Sonol benzinkútnál, igaz találkozóhely. Meghívja önöket ebédről, vacsorára, a hét minden napján, kellemes, elegáns létkörben. Továbbá speciális rendezvények, üzleti étkezések, esküvők, bar-micvá, születésnapok, baráti találkozók művészi műsorral táncos vagy anélkül. Helyrendelés telefonon csak a délelőttben az irodában: tel. 73-3615.
- ASZTALOS szakmunkás javításokat és új munkák elvégzését vállalja, megbízható. Bach. Tel.: 03-284040.
- „SUPERCHON” email napboiler. — Jaffa, Jehuda Markuz 8 — tel. 823814, 833864, Haifa, 04-610861, 10 éves jótállással gyárt különleges nap-felfogókat, az izraeli szabvány szerint. — Exportra dolgozunk, jó feltételek.
- AUTOMATA-TITKARNO jó feltételek mellett csereakcióban, jótállás és szolgáltatás, Alfa-Phon, 04-226964.
- ELEGEDETT lesz, ha nálunk veszi, cseréli, vagy javíttatja házi, vagy konfekció varróépít, garancival. — C. V. I. Náchilát, Benjamin 23 alatt, Tel. Aviv, tel. 614265. Kétféles garancia.
- KIEGÉSZÍTŐ, rögzítésmentes kölcsönök a sikkonnyú minisztérium jogosultjainak, a Miskán bankban. — Tel-Aviv, Kaplan u. 2, tel. 258244.
- RENOVÁLÁS, építés és hozzáépítés gyors, becsületos kiszolgálás. — Telefon 03-722429, Méir vízvezetékészerele.
- „MAGI-CLEAN” otthonában tisztít szőnyegeket és kárpitozott bútorokat. 052-70645.
- KERESÉK szorgalmas, megbízható, jószívű asszonyt minden napra, telefon: 243064.
- TAPETAK felragasztása, fa-mennyezetek, villanymunkák, meszelés, vakolás, egy ember által, 03-234923, szombat kivételével.
- SZOBA- és ajtófestést, kádák és frizsidereket felújítással felelősséggel vállalom. 03-705249.
- BORKABATOK és zakók, 25% engedmény javítást, átalakítást, elfogadunk „IRON”. Dizenhoff 118, 228443.

★ HAIFA ★

- HIRDETÉSEK szakosított megfogalmazása az összes újságokba, kiadóhivatali árakon. „Sachar” hirdetőiroda, Shapira 13, Haifa, 04-669229, családi hirdetések este 04-88147.
- FIGYELEM! Lakások, üzletek, trodak, üzlethelyiségek, fűszerüzletek, házak közpénztér, örökaron és havibérbe. — Telefon 666613, Benis Szruiovcit, Haifa, Hechaluc 7.
- HAIFAI kárpitos vállal mindenfajta kárpitos munkát, régít újra cserél. Tel. 04-233674.
- PERZSANYEGEK — gyári szőnyegek nagy választékban — eladás — vétel — cseré — szakosított javítás — Berkovics, Haifa, Szidon 5 (Hánevim 14), Tel. 04-666779. Akko-Naharia taxidálalmás mellett.
- ERMEK és bélyegek haifai központja, csak komolyaknak — Magas áron vásárolunk nagy külföldi bélyeg-gyűjteményeket, érmekeket, pénzérméket és bankjegyeket. Haifa, rch. Hechaluc 22, telefon otthon: 04-538358.
- VESZUNK használt bútorokat frizsidereket, felszámolókat, régiségeket. 04-662066, 04-532861, 04-85009, Haifa.
- VESZUNK bútorokat, frizsidereket, mindenfajta felszámolókat és régiségeket, tel. 04-643671, Haifa.
- VESZEK mindenfajta tollat, meghívásra hazhoz jövök. STERN, Haifa, Jaffa u. 131. Tel. 04-521886.
- HAIFAI Hadaron lévő fogorvosi rendelő orvost/nőt keres társnak, befektetés nélkül, tel. 04-665291, 04-514103.
- ELADÓ Haifa — Jezreélián 117 négyzetméteres, orvosi rendelőknek is alkalmas. A kulcsok Simeoninál, 04-81976.
- VESZUNK bútorokat, frizsidereket, felszámolókat és régiségeket, telefon: 04-510107, 04-660467, 04-228124, 04-229397, Haifa.
- ELADÓ eredeti Gerovital, „dr. Asz-lán” tablettában és fiolában, — telefon: 04-722342, délután.
- „NAKNIKJA METRO”, Haifa, Elijah Hanávi 4, munkást keres.
- MUFOGAK javítását, újítását, magas színvonalon, Kupát Cholim áron. Dento-Or, Haifa, Pevzner 37, telefon: 04-640437.
- MASZELSZOBAS földszinti lakást keresek Tirát, Hakarmel központjában. — Gávriel Weissbein, sikun memsáti 14/4, Tirát Hakarmel.
- FOGPROTEZISOK expressz javítása, felújítása Ansbacher. — Nyugdíjasoknak jelentős kedvezmény. Haifa, Akiba-u. 27/a, 04-664841.

JERUZSÁLEM

- VESZEK új és régi aranyt és ezüstöt, Ben Nátán, Jeruzsálem, rch. Ben Jehuda 26.
- CSECSEMŐ gondozására asszonyt keresünk Jeruzsálemben, tel. 02-854376, — délután 4 óra után.
- SZCSUZEM keres: 1.) gyakorlati szűcs-szakembereket, 2.) szakmai varrókat/nőket, vagy tanulókat/lányokat. — 02-532870.

HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

1981 kimagasló kultúreseménye!

A tel-avivi Hitachdut Oléj Hungária és a Bné Herzi kultúrklubja szervezte meg a t. nagyközönséget 1981 január 26-án, hétfőn este, pontosan 6.30 órai kezdettel, a HOH, Hajárkon 61 szám alatti nagytéremben tartandó

JICCHAK CHUM

riportmagyarozatával kísért vetített képe előadására. Bemutatja csodálatos, színes állóképeit egyiptomi úttáról.

KAIRO a nagy piramis és a híres múzeum; LUXOR — Tutenkhamen sírja, Kornak és Luxor templomok, obeliszkok és II. Ramses szobrai; MEMPHIS — a lépcső piramis; ALEXANDRIA a világhírhő Katakomba és a zsidó templom. Senki ne mulassza el megnézni! Péntárnyítás este 6 órától. Költség-hozzájárulás: 10... sekel személynként. MINDENKIT SZERVESZEN LATUNK.

NATANJA

A BNE CION Templomgyűjtemele január 27-én d. u. 5 órakor tartja meg az évi közgyűlést a templom helyiségében.

Ezúttal hívjuk meg tagjainkat és érdeklődőket — fehér asztal mellett.

TEL-AVIV

Munkát keres a tel-avivi HOH útján anyagkarbantartásban és csomagolásban jártas nyugdíjas műszaki vaskereskedő és raktárnok — Félnapos állást elvállal. (Cim a HOH-nál)

A K K O

Akkón, az Idősebbek Klubjában, — 1981 január 27-én, kedden délután fél 5-kor. Kertész Lili előadóművészno vídám előadást tart. előadás.

Mindenkit szeretettel várunk.

ARANYKOR KLUB

Ismételten közöljük kedves barátainkkal, hogy klubunk minden vas, kedd, csüt, fél 3 — fél 7-ig, futott termekben, klubnapot tart. Szerény vendéglátás Korom. Képeslapok.

Február végén 3 napos Eljart — Shárem — Ejn Gedí kirándulás. Elvesszen segítsünk idős testvéreink problémáit megoldásban. Könyvtár vasárnap fél 3 — fél 5-ig. Kedvezményes, félóra operatívek Snabi Lillynél.

Aranykor klub Kálischer u. 48, magas földszint (A Náchilát Benjamin u. 32-nél, befordulni). Levélcim: POB. 11573, T. A. Tel. 656764 (kizárólag vas., kedd, csüt., — fél 3 — fél 5-ig).

(Átíróssal el hozzán)

WIZO — Natanja

A natanjai WIZO székházában hétfő este 8 órai kezdettel

TEAEST KERETÉBEN a VIDÁM SZINPAD jelentkezik új műsorral.

Rendező: HIRSCHL JUDIT

Szereplők: Blum Ibi, Biederman Ali, Hersch Bella, Keleti Miklós.

Konferál Keleti Edith

CHAJÁ WOLF énekel.

Zongorán kísér: Déry Vera.

Háziasszonyok:

Flessch Magda, Kurták Duci, Salpéter René, Schönbrunn Luja, Stern Joli, Szirtes Ilonka, Tóth Irén, Tratner Ilonka, Weiss Berta, Wolf Rózi.

Költség-hozzájárulás 10 sekel

NÉMETÜL BESZELŐ asszonyt keresünk idős, beteg asszony gondozására, nappal és éjszaka.

Tel. 04-663068.

MENJEN 7 NAPOS VAKÁCIÓRA A SZÁLLODÁJA SZÁMLÁJÁRA

A Grand Romano vállalat megnyitja a Ram-szállót Tibériáson s a következőket ajánlja Önnek:

Egyhetes ingyenes vendéglátás 5 éven keresztül magas nivón!

A vendéglátás magában foglalja a szálloda összes szolgáltatásait:

- ★ Szoba (3 személyig) ★ reggeli
- Azonkívül:
- ★ Uszómedence ★ strand
- ★ Csónakázás a Kinereten ★ ingyenes belépő a gyógyfürdőbe

S mindez 3000 dollár befektetés ellenében a szállodában (3 kényelmes részletben)

Az összeget a dollárhoz rögzítve visszkapja, 5 év múlva.

AKI KÉRI, BANKGARANCIÁT KAP

Különleges akció februárra. Leszállított árak a „RAM” szállóban Tibériás

Felvilágosítás telefonon, 03-924313, vagy 03-747101 számon, és este, 03-910496; valamint a szállodában, Tibériáson 067-21901/2/3 számon.

INTELLEKTUEL

(63) keresi magyarajku urinó diszkrét barátságát telefonszámmal. POB. 1334, Tel-Aviv — 6588/A

MIT KERES A SZULEINEK?

Meleg otthon, egyéni, odaadó kezelést, kellemes légkört? Nálunk még ennél többet is talál!

Még néhány hely maradt az ország északi részének leg-szebb helyén lévő szülők otthonában!

- ★ Havi elrendezés, beiratkozási díj nélkül
- ★ Kényelmes szobák mellékhelyiségekkel
- ★ Változatos és diétás ételek
- ★ Kóser
- ★ Orvosi felügyelet, ápolónő
- ★ Szolid árak

Ágyban fekvő betegeket is felvesszünk.

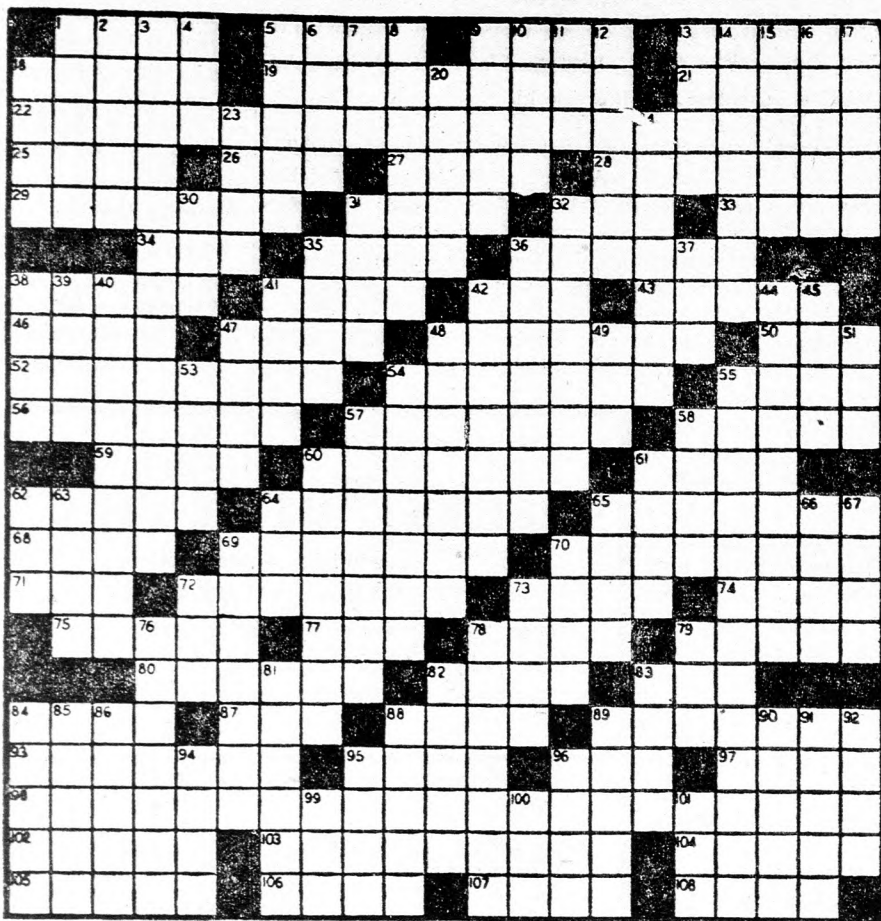
Naharia, tel: 04-920175.

TÁMNUN BIZTONSÁGI BERENDEZÉS

- ★ Dekoratív acél-bevonat és acél-ajtófélfá a meglévő ajtókhöz
- ★ 4-6 irányú biztonsági zár az ajtó oldalán
- ★ Dekoratív acélajtók, 65 kg súlyú acél-ajtófélfával, — beleértve pánélsekretnyél használatos záróberendezést és riasztó-felszerelést
- ★ Házi pánélsekretnyek és dekoratív rácsok

Cholon, Szokolov 17, telefon 892740, 801028

PÉNTEKI KERESZTREJTVEŒY 89

VIZSZINTES: 1. Feltol. - 6. Francia drámairól. 16. Moré egy-neműi. - 17. Kutyá angolul. 19. Csomó. 20. Kétté. 21. Vissza-rugó. 22. Olasz szigetcsoporthi. fenetikusan. 26. Finn futóhajók. 28. Időhatározó. 29. Norvég vá-ros. 31. Északi férfinév. 32. Ne-vas operánekészítő családneve. - 33. Lék mássalhangzói. 35. Ola betűi keverve. 36. Vissza: nem ér

oldószér). 60. Egyedi Öregek Klubja. 61. Táj héberül. 62. Te meg ó. 63. Csodálkozó felkiáltás. 64. Kunyó (B=V). 65. Vissza: leartott mező. 67. Görög bölcs volt. 69. Falu a Golánon. 70. Egí-test. 72. ... Kong. 73. Amerikai nagykövet. 75. Kőb héberül. 77. Z.I.W. 78. Dagasztáshoz használ-ják (N=Z). 79. Ahol a nációk csil-laga hanyatlani kezdett. 82. W.A. 83. Vissza: ... tövén költ a ruca. 84. Az ember legjobb barátja. - 86. A-val: aludt. 87. Szatmár ... 89. Izraeli nagytőkés. 90. Huzo-gat.

FÜGGŐLEGES: 1. A maratóni is ez. 2. Nevada atomváros. 3. A szeméit használja. 4. Máshová, távolabbra (2 szó). 5. Az USA ötödik elnöke volt. 7. Vissza: szo-moruság. 8. Cél, a kapuba. - 9. Egyenlő, idegenből átvett szóval. 10. Vissza: lement a nap. - Honvéd banda szól a ... 12. I i betűi keverve. 13. Értékpapírok, héberül. 14. Jók, spanyolul. 15. „Az öreg halász és a tenger” írója. 18. Középkori csillagász, elől személynévnek két első be-tűje. - 23. Betűi, jel, héberül. - 24. Körülbelül. - 25. Mibe, egy-neműi. - 27. Becézett nővér - angolul. 30. Kevert leint. - 34. Félziget (P=R). 37. Lepsény-ben van. 39. Erős. 42. Csillag, de értéktelen. 43. Uralkodó-he-lyettes a rómaiaknál. 45. Külügy miniszter volt. 46. Izrael fele. - 47. Nyaralóhely Magyarorszá-gon. 50. Általában bajban hasz-nált felkiáltás. 52. Vissza: a sze-métdomb ura. 53. Ezüst vegy-jele. 55. Vissza: hórihorgas. - 56. ... Csoma. 57. Vissza indián fő-nök neve (O=E). 60. Meg nem engedő, ékezzetl. 64. Afrikai fő-város. 65. Kennedy állítólagos gyilkosa. 66. Vissza: zsinnyel odaerősít. 68. ... Taylor. 69. Nőt-len, agglegény. héberül. - 70. E hitű betűi keverve. 71. Paraszt esibésznyelven. 73. Hosszu ideig. 74. Lebegényi Szilárd. 76. Ameri-ka dalénekészítő családneve. - 78. Fél kajak. 80. Ismeretlen. - 81. D.T.G. 85. Nem ki. 88. Albánia vége.

Beküldendő: Vízszintes: 6, 26, 73, 89. Függőleges: 1, 2, 15, 43.

A pénteki 88. szám helyes meg-fejtései: Vízszintes: 35. GDANSZK - 68. DORMANT - 69. NASTASE. Függőleges: 11. NERUDA - 15. CONRAD RÖNTGEN - 21. ALEXANDER

Nyereménykönyv: JÓKAI MÓR: CIGÁNYBARÓ

PÉNTEK
15:00: „HUCKLEBERRY FINN KALANDJAI” - Mark Twain világhírű ifjúsági regényéből készült tévé-film, 26 részben. - I. rész: „Isten hozott szom-széd!” (SZINES)
15:25: A SZOMBAT FOGADÁSA
17:02: Arab játékfilm
20:00: A SZOMBAT BEKÖ-SZÖNTÉSE - Jicchák Jámin festő és Rut Bigel közreműködésével. leve-zeti: Jákob Bánáj
20:15: HANGOS HETI HIRADÓ
21:15: „KELLEMEK SZÓRAKO-ZÁST!” - Meni Peér és vendégei
22:15: „NEM MINDEN A SZÉP SÉG” - A film egy fiat-al férfiről szól, akinek maneken - üdvözlése van, de éppen egy csunya nőhöz vonzódik. - Főszereplők: Robin Ellis, Rose-mary McHale és Derek Waring
23:05: A HIVATÁSOK - „A revolver”
23:50: Egy mondat a Szentírás-ból. HIREK.

ISKOLATÉVÉ
8:10: Könyvrevizlet
8:30: Természetrajz
9:00: Állampolgárság,
9:20: Matematika a 8. osztá-ly-nak
10:10: Judaisztika
10:30: Zeneóra a 4-6 osztá-ly-nak
11:10: Az óriás kertje
11:30: Írók mesélik
12:00: Biráskodjunk!
12:30: Dél-amerikai muzsika
13:00: Biráskodjunk!
14:00: SZABADEGYETEM
14:55: Természetvédelmi hét

SZOMBAT
18:02: RAJZFILMEK
18:30: Dokumentumfilm a zarán dokokról
19:00: FILMZENE
20:00: A SZOMBAT KIMENE-TELE - A műsorban a „Givátron”-együttés be-számol a kibékült, az új kö-zösségnek tett látogatá-sáról; a néhai Slomo Ra-vitz kántor visszaemlé-kezései
20:30: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21:05: SPORHIRADÓ
22:05: „A VASKERESKEDŐK” - Francia film egy rend-őr-felügyelőről, aki er-dményt szeretne felmutat-ni ezért saját maga szer-vez meg egy bűncselek-ményt. Főszereplők: Mi-chel Piccoli, Romv Schnei-der, Bernard Fresson, Francis Ferrier és Ber-nard Blier
23:50: Egy mondat a Szentírás-ból. HIREK.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!
A rádió technikusok sankedő-je miatt a héten a rádió I. műsora nem sugároz, - de egyes műsorokat a II. műso-ron közvetítenek. Így legna-gyobb sajnálatunkra nem vá-lhatnak felelősséget a fent-közölt műsor helyességéért, illetve pontosságáért!

HABIMA
Tel-Aviv, január 24, szombat
18.30 és 21.30
VIZKERESZT
A kisteremben
ÓVÁROS

1981. jan. 23. péntek
5741. svát 18.

I. MŰSOR
8:10: Reggeli koncert. 11:15: Elemistáknak, 12:05: Berg mű-veiből, 13:00: Könyvi és klasszi-kus, 14:10: Gyerekeknek, 15:00: A szombat fogadása, 16:05: Haen-del művek, 17:00: Irodalom, - 20:05: Péntek esti hangverseny, 23:00: Shakespeare és kora, - 0:10: Éji zene, 1:10: Hátikvá.

II. MŰSOR
8:10: Reggeli zenés magazin, 12:05: Balesetmegelőzés, 12:33: Sportmagazin, 14:10: Még egy-hét, 16:10: Érdekes emberek, - 17:05: Külpolitika, 18:05: Base-vice-Singer portréja, 19:05: A hé-ten történt, 20:10: Ima és dal, - 21:05: Spanyol románcok, 22:05: Nyomozás, 23:05: Párbeszéd, - 0:10: Dallal a világ körül, 1:10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA
9:05: Reggeli ünnepség, 11:05: Hazulról, 12:05: Sofőröknek, - 14:30: Péntek délután, 16:05: Mirjáam Jálán Stekelisz megzené-sített versei, 17:05: Olékról és jórédokról, 18:05: Ez a vélemé-nyem, 20:05: Koncert, 22:05: - reggel 6 óráig: Maraton rock-zene.

1981. jan. 24. szombat
5741. svát 19.

I. MŰSOR
8:05: Művészlemez, 9:00: A tudomány világa, 9:05: Liszt mű-vek, 10:10: Kórusművek, 12:05: Hangjáték, 13:00: A színház vilá-ga, 14:10: Gyerekeknek, 15:00: Kamarazene, 15:50: Könyvszem-le, 16:30: Brahms élete, 20:05: A haifai szimfonikus zenekar felvé-teleiből, 22:05: Rádióvíva, 23:00: Modern muzsika, 0:10: Éji zene.

II. MŰSOR
8:10: Kedvelt lemezek, 9:05: Humoros számok, 11:05: Téli ta-lálkozás, 12:05: Társadalmi tör-vényesékről, 13:05: Hangleme-zek, 14:10: Futballmérkőzések hanglemezekkel, 17:10: Erec-jisz-réli emlékek, 18:04: Az ügy el-intézés alatt, 18:35: Sport - 20:20: Klasszikus számok, 20:45: Sporthíradó, 21:05: Közéleti ma-gazsin, 22:05: Mólavé málká, - 23:05: A rádió, tévé és sajtó ku-lisszái mögött, 0:10: Dalok egy témára, 1:10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA
8:05: Csodás dalok, 10:05: Vaj-toznak az idők, 11:05: Színházi összefoglaló, 12:05: Leonard Ko-hén dalai, 13:05: Interjú, 14:05: Régi kedvelt dalok, 16:05: Kato-nai együttések, 17:05: Beszélge-tés egy katonatiszttel, 18:05: A nő a zsidóságban, 19:05: Sláge-rek, 21:05: Hagományok, - 22:05: Barangolás az országban, 23:05: Könyvi és klasszikus, - 0:05: Éjjeli madarak, 2:05: Tar-ka műsor reggel 6 óráig.

Gyönyörű * Biztonságos * Olcsó * Takarékos
Elektronikus begyújtás. - Amennyiben a láng véletlenül elalszik, a gázt automatikusan elzárja a termo-element.

Terrakotta hőtároló gázkályhák,
Kellemes meleg. Két és fél órai használat után eloltható, és meleget sugároz 6 órát át. - Különböző színekben. Eladási iroda: Tel Aviv, Ibn Gvirol 144, telefon 448123. Nyitva: 4.30-7.ig. Gyár és főiroda: Askalon, telefon 051-24420, 051-24552. Nyitva: reggel 7-től délután 5-ig.

A TEL-AVIVI MOZIK MŰSORA

ALLENBY: Kellemes repülés
BEN JEHUDA: Botcsinálta gyilkos
CAFON: Az utolsó metro
CHEN: Vadlábak
CINEMA 1: Furcsa világ
CINEMA 2: A kaktuszvirág
DEKEL: Brubaker
DRIVE IN: (1) A fekete szakáll kalandjai; (2) Az arabiai Lawrence
FSZTER: A terrorista-vadász GÁT: Dicsőség
GORDON (átalakítva): Nijinsky
HOD: Kém-játékok
LIMOR: Szerelmi történet
MAXIM: A hagymamező
MOGRABI: Gyilkos öltözet
ORLI: Ujjak
PARIS: Az örökös nő
PEÉR: Gloria
SÁCHAF: Csillagpor
STUDIO: Az elefántember
TCHÉLET: A Blues-fivérek
TEL-AVIV: Párbaj a hegvekben
TEL-AVIV MUZEUM: Bizalom

GLORIA
Országos bemutató:
PEER, TEL-AVIV
4.30 7.15 9.30

„GLEOPATRA”
Rech. Ezer Marzuk 5, Jaffa (a Kikár Házán mellett)
Tel. 837200 - 822558
Hétfőn, 1981 január 26-án este 8.30 órakor (és minden hétfőn)
OROSZ, ROMAN ÉS JIDDIS NOSZTALGIA EST
MISA FORST
„Háláchá” zenekarával. Énekel: LIZA PILMAN, és GINDI DZSOLNIK
Fellépnek: Reubén orosz varázsló és Alex zsonglór
Kellemes szórakozás, ének, tánc és teljes vacsora. -
*
Más művészek, akik fellépne-nek ezen az esten, telefonál-janak: 822558 - 837200

JÓL FELSZERELT ÉS BEVEZETETT
ORVOSI RENDELŐ
röntgennel vagy anélkül, Bné-Brák központjában
KIADÓ
Ajánlatok:
Givátájám, POB. 230

EGÉSZSÉG - AKCIÓ
A GALÉ ZOHAR SZÁLLÓBAN
A HOLT-TENGERNÉL
Személyenként 190 sekél + é.t.a. félpanzióval, benne a következőkkel:
• Délután 4-órás kávé süteménnyel
• Szórakoztató műsorok, bingo, mozi, diszkoték és video-tápe
• Aki legalább 6 éjszakát tölt nálunk, 6 ingyenjegyet kap a kenes fürdőbe
• A teljes panzióért mindössze 30 sekelt (plusz adó) kell ráfizetni!

GALÉ ZOHAR SZÁLLODA
A HOLT-TENGERNÉL
Szobafoglalás: Tel Aviv, Szd. Rothschild 66.
Telefon: 03-615398
Galé Zohar szálló, telefon 057-90851
A HOLT-TENGERNÉL

„IDEÁL” B.M.
Nap- és villanyboiler
Alapítva 1958
Mindenféle nap- és villanyboiler munka, javítás és csere.
CHOLON, RECHOV HÁBANAJ 22 • Ezor Hátászijá.
telefon: 800464 - 807324

REJIVENYPALYAZA
UJ KELET SZELVÉNY 89

